

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

۲۳. فناوری اطلاعات و ارتباطات

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

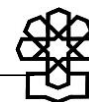
کد موضوعی: ۲۸۰
شماره مسلسل: ۱۴۶۸۳

بهمن‌ماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۳	مقدمه
۳	فصل اول - تحلیل بندها و تبصره‌های ماده واحده
۱۰	فصل دوم - درآمدهای پیش‌بینی شده از فعالیت‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱۸	فصل سوم - اعتبارات فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
۳۸	جمع‌بندی

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۲۳. فناوری اطلاعات و ارتباطات

چکیده

دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری منطقه از تکالیف سند چشم‌انداز و کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات از تکالیف سیاست‌های کلی برنامه ششم است. فاصله زیاد سطح فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور^۱ با اهداف سند چشم‌انداز سیاست‌های کلی برنامه ششم یکی از دلایل عزم دولت به تقویت حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات است. براساس بررسی‌های انجام شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ سهم اعتبارات فناوری اطلاعات از کل بودجه عمومی به حدود ۲/۴۲ درصد رسیده است که این سهم در قانون بودجه سال ۱۳۹۴، ۲/۱۱ درصد بوده است این امر نشان از اراده دولت در تقویت بخش فاواست. اعتبارات برنامه‌ای حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از ۱۲,۳۶۰ میلیارد ریال به ۲۱,۲۴۸ میلیارد ریال رسیده است و اعتبار ردیف‌های متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ افزایش ۲۰ درصدی داشته و از رقم ۴۴,۳۴۶ میلیارد ریال به رقم ۵۳,۰۹۸ میلیارد ریال رسیده است. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، درآمد حاصل از فعالیت‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات، برابر با ۷۴,۳۴۶ میلیارد ریال پیش‌بینی شده است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ رشد ۴/۶ درصدی را نشان می‌دهد.

نگاهی به لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قوانین بودجه سال‌های قبل نشان می‌دهد که اعتبارات، عمدتاً در بخش توسعه زیرساخت‌ها هزینه می‌شود و موضوع گسترش خدمات و کاربردها نقش کمرنگ‌تری داشته و سرمایه انسانی بخش فاوا کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در نتیجه اختصاص ردیف‌های بودجه‌ای مشخص برای هدایت و ساماندهی موضوع توسعه منابع انسانی از سوی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در سطوح مختلف تحصیلات تکمیلی، آموزش عالی، آموزش متوسطه، آموزش ابتدایی و آموزش همه آحاد جامعه در گزارش پیشنهاد شده است.

مکانیسم بودجه‌ای وجوه اداره شده که در سال‌های گذشته در ماده واحده بودجه وجود داشت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده است. با توجه به اهمیت این موضوع پیشنهاد شده بخشی از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در راستای حمایت از تولید

۱. رجوع شود به گزارش وضعیت ایران در شاخص‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، منتشر شده توسط دفتر مطالعات ارتباطات و فناوری نوین مرکز پژوهش‌های مجلس.

به صورت وجوه اداره شده مصرف شود و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ملزم باشد همه ساله به طور منظم گزارش نحوه خرج کردن مبالغ را به کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی گزارش کند.

برای بیمه کارگزاران مخابراتی روستایی که در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ تصویب شده بود، تاکنون اقدامی از سوی دولت انجام نشده است. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ این حکم به کلی حذف شده، در حالی که مشکل حق بیمه کارگزاران حل نشده است. بنابراین پیشنهاد می شود حکمی معادل تبصره «۱۴» بند «الف» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ درج شود. ردیف درآمدی ۱۳۰۴۱۱ با عنوان فعالیت اپراتورهای جدید از قانون و لایحه بودجه حذف شده، اما در سال ۱۳۹۵ سازمان تنظیم مقررات قصد واگذاری پروانه اپراتور مجازی و چند پروانه جدید دارد که باید مشخص شود درآمدهای حاصل از آن در کدام ردیف‌های درآمدی منظور خواهد شد. بنابراین ایجاد دوباره ردیف درآمدی مذکور پیشنهاد شده است. ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۱۲۳ با عنوان توسعه و تکمیل زیربنای فنی مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه‌های ملی اطلاعات صرف امور تخصصی مربوط به شرکت پست می شود، اما این مبالغ ابتدا به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تخصیص داده می شود و سپس به شرکت پست تخصیص داده می شود که این موضوع مشکلاتی را برای شرکت پست به وجود می آورد، بنابراین پیشنهاد شده که دستگاه مربوط به ردیف ۵۳۰۰۰۱۲۳ از وزارت ارتباطات به شرکت پست تغییر پیدا کند.

بعضی باندهای فرکانسی کشور قبلاً در اختیار نیروهای مسلح و صداوسیما جمهوری اسلامی بوده است که با تغییر فناوری این دستگاه‌ها به بخشی از آن باند فرکانسی نیاز نخواهند داشت و در گزارش پیشنهاد شده است که سازمان تنظیم مقررات بتواند با پرداخت وجه لازم، تخلیه باندهای فرکانسی را تسهیل کند. در اعتبار ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۱۳۴ با عنوان اعتبارات موضوع افزایش پیامک دستگاه‌های ذریبٹ مشخص نشده‌اند و مقدار اعتبار هم با مقدار درآمدی برابر نیست بنابراین در گزارش پیشنهاد شده است که بند «ز» تبصره «۱۹» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ عیناً در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ تکرار شود تا دستگاه‌های سهام و سهم آنها در مصرف ردیف درآمدی ۱۶۰۱۵۴ مشخص شود. اعتبارات مربوط به شبکه ملی اطلاعات در رده بالاترین ارقام سرمایه‌گذاری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای فاوی کشور در سال‌های اخیر قرار داشته است که نظر به اهمیت آن پیشنهاد شده است که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ملزم به ارائه گزارش‌های ۶ ماهه از نحوه هزینه‌کرد اعتبارات مربوطه به کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی شود.

توسعه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات یکی از عوامل اصلی توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورها به‌شمار می‌رود و کشورهای پیشرو به‌منظور بهره‌گیری از آثار توسعه‌ای آن در سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف فناوری اطلاعات و ارتباطات با هم رقابت می‌کنند. در سال‌های گذشته توجه به فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌طور ویژه در دستور کار سیاستگذاران کشور قرار گرفته و سیاست‌ها و قوانین تسهیل‌کننده‌ای جهت توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات و تقویت اعتبارات این بخش تصویب شده که از جمله آن به برنامه پنجم توسعه و قانون اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه می‌توان اشاره کرد. میزان سرمایه‌گذاری سالیانه دولت در طرح‌ها، پروژه‌ها و برنامه‌های حوزه فاوا هر ساله در قوانین بودجه مشخص می‌شود. این گزارش به بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌پردازد و از سه فصل تحلیل بندهای ماده واحده، درآمدها و اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات تشکیل شده است.

فصل اول - تحلیل بندها و تبصره‌های ماده واحده

در این فصل بندها و تبصره‌های مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با بندها و تبصره‌های متناظر در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ مقایسه شده و عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در اجرای هر تبصره طی ۹ ماهه نخست سال جاری (۱۳۹۴) بررسی می‌شود. بررسی اجمالی ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که:

اولاً ۲ تبصره و بند مرتبط با حوزه فاوا در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ وجود دارد که عبارتند از:

- بند «الف» تبصره «۵»:

- بند «ب» تبصره «۲۰»:

ثانیاً بند «ب» تبصره «۲۰» این لایحه یک بند جدید مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات است که در مورد اجرای سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی (سادا) است و در رابطه با جمع‌آوری دارایی‌ها و اموال دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری است و در راستای اجرای بند «۳» ماده (۴) لایحه برنامه ششم است.

ثالثاً در یک مورد، تبصره‌ای از ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ عیناً در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ تکرار شده است. حکم تکرار شده عبارت است از: بند «الف» تبصره «۵» ماده واحده

لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ (مربوط به مجاز بودن شرکت ارتباطات زیرساخت به انتشار اوراق مشارکت) که همان متن بند «الف» تبصره «۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۴ است.

رابعاً در پنج مورد، تبصره یا بندی که در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ آمده، از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده است. موارد حذف شده عبارتند از:

- بند «الف» تبصره «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در مورد مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری و بین‌المللی، این حکم با تغییرات اندکی در لایحه برنامه ششم توسعه آمده است.

- بند «ب» تبصره «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ در مورد تخصیص مبلغ یک هزار و دویست میلیارد ریال برای حمایت از پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین یا صادرات کالا و خدمات در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات،

- بند «الف» تبصره «۱۴» ماده واحده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در مورد پرداخت مبلغ چهل و پنج هزار میلیارد ریال حق سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران دفاتر مخابرات روستایی،

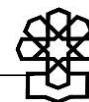
- تبصره «۲۱» ماده واحده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در مورد تخصیص مبلغ هشتصد و سی میلیارد و دویست میلیون ریال به منظور اجرای طرح حدنگار (کاداستر) جامع کشور به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور،

- تبصره «۲۴» ماده واحده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در مورد تخصیص بخشی از درآمد حاصله از پنجاه درصد (۵۰٪) سود ویژه شرکت‌های سودده (مثل شرکت ارتباطات زیرساخت) به وزارت آموزش و پرورش.

در ادامه به بررسی تفصیلی هر یک از بندها و تبصره‌های مرتبط با فاوا در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور پرداخته خواهد شد.

۱. بررسی بند «الف» تبصره «۵» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

بند «الف» تبصره «۵» ماده واحده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	بند «الف» تبصره «۶» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴
به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل به‌ویژه وسایط نقلیه برقی، طرح‌های آب‌رسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب‌شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاه‌های برق، شبکه‌های انتقال و	به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرح‌های انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه‌ها و طرح‌های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب‌های مرزی، طرح‌های حمل‌ونقل به‌ویژه وسایط نقلیه برقی، طرح‌های آب‌رسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرح‌های آب‌شیرین‌کن، تکمیل شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، نیروگاه‌های برق، شبکه‌های انتقال و

بند «الف» تبصره «۵» ماده واحده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	بند «الف» تبصره «۶» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴
توزیع برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و برای طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر نمایند.	توزیع برق، احداث و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و برای طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر نمایند.

عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در رابطه با حکم بند «الف» تبصره «۵» در سال‌های گذشته

طی سال‌های اخیر، همه‌ساله، چنین حکمی در ماده واحده قانون برنامه بودجه ذکر شده، اما تنها در سال ۱۳۹۱ شرکت ارتباطات زیرساخت موفق شد نسبت به انتشار و فروش اوراق مشارکت اقدام کند. در واقع، دور نخست فروش اوراق مشارکت این شرکت از روز ۲۶ اسفندماه ۱۳۹۱ آغاز و اوراق مشارکت از طریق شعب منتخب بانک ملی ایران عرضه شد؛ اما چهار ماه بعد بانک مرکزی براساس نامه شماره ۱۰۲۴۶۷ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۱ خود مقرر نمود: کلیه اوراق مشارکت شرکت ارتباطات زیرساخت در تاریخ ۱۳۹۲/۵/۲۰ ابطال شوند.^۱

اظهار نظر کارشناسی

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از سال ۱۳۹۲ تاکنون اجرای چند پروژه ارتقای شبکه زیرساخت ارتباطی کشور را در دست اقدام دارد، مانند پروژه‌های امید ۱، ۲ و ۳، امید پایش، امید پالایش و امید امن، اما گزارشی از پیشرفت این پروژه‌ها در دست نیست. انجام این پروژه‌ها، به برآورد مسئولان این وزارتخانه به ۸۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری نیاز دارد که با انتشار اوراق مشارکت تا سقف یکصد هزار میلیارد ریال، می‌شود به اجرای سریع آنها دست یافت.

البته به‌جای انتشار اوراق قرضه می‌توان از روش مشارکت عمومی - خصوصی یا PPP^۲ نیز استفاده کرد. زیرا براساس بند «ب» ماده (۲۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه، دولت موظف شده است: روش اجرایی مشارکت عمومی - خصوصی را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به کار گیرد. اجرای مشارکت عمومی - خصوصی مزایایی دارد:

- بین بخش عمومی و خصوصی به‌طور مشخص تقسیم کار به وجود می‌آید؛
- از مخاطرات تأمین‌کنندگان اعتبار می‌کاهد؛
- مسئولیت‌های تأمین مالی از دوش وزارت ارتباطات برداشته می‌شود؛

1. <http://bmi.ir/Fa/DynamicPage.aspx?id=523>

2. Public-Private Partnership

- بخش خصوصی کشور را آماده پذیرش پروژه‌ها و مسئولیت‌های بزرگ می‌کند. براساس ماده (۱۶۴) قانون برنامه پنجم توسعه، اجرای مشارکت عمومی - خصوصی برای تحقق شبکه ملی اطلاعات با یکی از رویکردهای: «ساخت - بهره‌برداری - واسپاری» (BOT)؛ یا «مهندسی - تدارک - ساخت» (EPC) ممکن شده است. بنابراین، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اگر بخواهد از اصل چهل و چهارم قانون اساسی پیروی و از ظرفیت‌های ایجاد شده در قانون برنامه پنجم به‌خوبی استفاده کند، راه‌حلهایی بهتر از انتشار اوراق قرضه برای تأمین مالی پروژه شبکه ملی اطلاعات دارد؛^۱ اما به شرط آنکه برنامه کسب‌وکار مشخصی برای ترغیب سرمایه‌گذاری روی این نوع پروژه‌ها وجود داشته باشد.

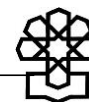
۲. بند «ب» تبصره «۲۰» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴	بند «ب» تبصره «۲۰» لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
منظور نشده بود	به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود به‌منظور استفاده از دارایی‌های دولت برای انتشار صکوک اسلامی پیش‌بینی شده در این قانون و ساماندهی و مدیریت دارایی‌ها و اموال در مالکیت دولت و تمرکز اختیارات مربوط به نحوه نقل و انتقال اموال منقول و غیرمنقول و سایر دارایی‌های دولت، ضمن اجرای سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی (سادا) حسب مورد نسبت به انجام اقدامات مورد نیاز برای مدیریت و استفاده از دارایی‌ها و اموال دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به‌منظور انتشار صکوک اسلامی نظیر ارزیابی توسط کارشناسان رسمی، شناسایی، تعیین و تغییر بهره‌بردار، واگذاری و هرگونه نقل و انتقال یا فروش اموال مذکور اقدام نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری در اجرای ماده (۱۳۷) قانون محاسبات عمومی کشور و تبصره «۱۰» ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مکلفانند ضمن همکاری لازم حداکثر ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون نسبت به ثبت کلیه اموال غیرمنقول اعم از اراضی، املاک، ساختمان‌ها و فضاهای اداری در اختیار یا تصرف اعم از اینکه دارای سند مالکیت بوده یا فاقد سند مالکیت باشند، اجاره‌ای یا وقفی یا ملکی و... در سامانه اقدام نماید. صدور هرگونه مجوز برای واگذاری حق استفاده، تغییر بهره‌بردار، فروش اموال غیرمنقول دولتی بدون ثبت اطلاعات در سامانه مذکور و اخذ کد رهگیری ممنوع است.

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴.

این تبصره لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، حکمی جدید است، زیرا در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و سالیان پیش نیامده است. این حکم با تفاوت اندکی در لایحه برنامه ششم توسعه (بند «۳» ماده (۴)) آمده است. به نظر می‌رسد که جایگاه اصلی این حکم همان لایحه برنامه ششم توسعه است.

۱. رجوع شود به «بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، شماره ۳۱: بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات»، شماره مسلسل ۱۴۰۷۶، دی‌ماه ۱۳۹۳.

۳. بررسی بند «الف» تبصره «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴

بند «الف» تبصره «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده است.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	بند «الف» تبصره «۱۲» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴
حذف شده است	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری و بین‌المللی و کسب سهم مناسب از بازار پهنای باند منطقه اقدام کند.

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۴.

عملکرد ۹ ماهه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال جاری در رابطه با بند «الف»

تبصره «۱۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۴

مشارکت شرکت ارتباطات زیرساخت در پروژه‌های بین‌المللی مانند EPEG برای توسعه بزرگراه ارتباطی ایران - اروپا به منظور حمل ترافیک بین‌المللی در سال جاری هم ادامه داشت؛ اما این پروژه به‌کندی پیش می‌رود. یکی از دلایل این امر از نگاه طرف‌های خارجی، هزینه بالایی است که شرکت ارتباطات زیرساخت از شرکت‌های طرف مقابل بابت ارتباطات EPEG مطالبه می‌کند و تمایل آنها نسبت به توسعه این ارتباطات را می‌کاهد. به همین دلیل، شرکت ارتباطات زیرساخت از EPEG منفعتی بجز دریافت حق عبور نمی‌برد، زیرا اگر شرکت ارتباطات زیرساخت بخواهد از طریق «ایگ» به سایر کشورها متصل شود باید از شرکت متولی EPEG ظرفیت لازم را تقاضا کند و چون این ظرفیت را به قیمتی بالا به EPEG فروخته است، به قیمت بالا نیز مجبور است از EPEG خریداری نماید.

علت این معضلات، انحصاری بودن خرید و فروش پهنای باند بین‌المللی از سوی شرکت ارتباطات

زیرساخت است که نیازمند مقررات‌زدایی و آزادسازی است.

۴. بند «ب» تبصره «۱۲» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	بند «ب» تبصره «۱۲» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴
حذف شده است	به منظور توسعه و ارتقای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور و سطح فناوری و کیفیت تولیدات زیربخش ارتباطات و تولید برنامه‌های نرم‌افزاری و ایجاد زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات، به دستگاه‌های وابسته وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک‌هزار و دویست میلیارد (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌های سرمایه‌ای خود را به صورت وجوه اداره شده و سرمایه‌گذاری خطرپذیر برای کمک و حمایت از پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت تسهیلات براساس آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اختصاص دهند و مابه‌التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت کنند.

مأخذ: همان.

عملکرد ۹ ماهه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال جاری در رابطه با بند «ب» تبصره «۱۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۴

هدف از این بند از ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ توسعه بخش فاوای کشور از طریق ارتقای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور و سطح فناوری و کیفیت تولیدات زیربخش ارتباطات و تولید برنامه‌های نرم‌افزاری و ایجاد زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات بوده است.

آیین‌نامه اجرایی این بند برای ترغیب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال ۱۳۹۳ تصویب شد. اما گزارش مشخصی از وضعیت تخصیص تسهیلات از طرف وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تاکنون منتشر نشده است.

تحلیل کارشناسی

با توجه به اهمیت این حکم و کارکرد مهم آن در تقویت بخش خصوصی فعال در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، پیشنهاد می‌شود این حکم مجدداً به لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اضافه شود تا بخش خصوصی در تسهیلات مناسب آن برای توسعه کسب‌وکار فاوا استفاده نمایند.

۵. بند «الف» تبصره «۱۴» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴

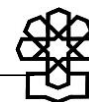
بند «الف» تبصره «۱۴» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴	در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
دولت (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات) مکلف به پرداخت حق سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی به تاریخ قبل از واگذاری شرکت مخابرات ایران به بخش خصوصی از محل مازاد درآمد ردیف ۱۴۹۱۰۰ مندرج در پیوست شماره ۲ این قانون، نسبت به مبلغ چهل و پنج هزار میلیارد (۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا مبلغ دوهزار و چهارصد میلیارد ریال (۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) می‌باشد.	حذف شده

مأخذ: همان.

عملکرد دولت در مورد بند «الف» تبصره «۱۴» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴

تبصره «۱۴» بند «الف» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ معادل تبصره «۱۵» بند «ب» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۳ است که هر ساله در بودجه سالیانه تکرار می‌شد تا مشکلات کارگزاران ICT روستایی را پایان دهد.

در سال ۱۳۹۳ مقرر شد شرکت مخابرات ایران نسبت به عقد قرارداد مستقیم تمام‌وقت با کارگزاران مخابرات روستایی طبق شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار و از طریق شرکت مخابرات ایران و شرکت‌های مخابرات استانی همانند سایر نیروهای قراردادی خود اقدام کند. در صورتی که به هر دلیل

شرکت واسطه مذکور منحل، ادغام یا دچار تغییرات اساسی شود یا قرارداد خود را ادامه ندهد، قرارداد این افراد به شرکت مخابرات ایران یا شرکت‌های وابسته حسب تشخیص شرکت مخابرات ایران منتقل می‌شود. اما در سال‌های اخیر به دلیل مشخص نشدن میزان اعتبار و منبع تخصیص بودجه، این حکم مطابق نظر قانونگذار اجرا نشده است.

تحلیل کارشناسی

با توجه به اهمیت این حکم و حل نشدن مشکل بیمه‌ای کارگزاران مخابرات روستایی، پیشنهاد می‌شود این حکم با اضافه شدن تضمین‌های لازم برای اجرای آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اضافه شود.

۶. بند «ز» تبصره «۱۹» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴

بند «ز» تبصره «۱۹» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴	در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵
کاروران (اپراتورهای) ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی موظفاند علاوه بر قیمت هر پیامک مبلغ ده (۱۰) ریال از استفاده‌کنندگان خدمات مزبور دریافت و به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۵۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله متناسب با وصول از محل اعتبار ردیف ۱۴۰ - ۵۳۰۰۰۰ به شرح زیر به دستگاه‌های ذیربط اختصاص می‌یابد:	حذف شده
۱. سی و پنج درصد (۳۵٪) به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران (بیست درصد (۲۰٪) جهت تأمین، تولید و کمک‌هزینه داروهای بیماران با اولویت بیماران صعب‌العلاج و سرطانی و پانزده درصد (۱۵٪) جهت افزایش اعتبارات سازمان امداد و نجات جهت خرید تجهیزات	
۲. بیست درصد (۲۰٪) به کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت توانمندسازی نیازمندان تحت پوشش	
۳. بیست درصد (۲۰٪) به سازمان بهزیستی کشور جهت کمک به تأمین هزینه‌های درمانی و تجهیزات توان‌بخشی افراد تحت پوشش	
۴. پنج درصد (۵٪) جهت تحت پوشش قرار دادن پنجاه درصد (۵۰٪) حق بیمه تأمین اجتماعی بسیجیان معسر	
۵. پنج درصد (۵٪) به سازمان بیمه سلامت ایران جهت ارتقای پوشش تعهدات خدمات دندانپزشکی و خود مراقبتی کودکان و نوجوانان زیر چهارده سال	
۶. پنج درصد (۵٪) به دانشگاه پیام نور جهت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	
۷. پنج درصد (۵٪) به سازمان پزشکی قانونی	
۸. پنج درصد (۵٪) به سازمان انتقال خون ایران بابت تأمین تجهیزات و ملزومات پزشکی و آزمایشگاهی	

مأخذ: همان.

درآمد عمومی ردیف «۱۶۰۱۵۴» حاصل از افزایش قیمت هر پیامک در قانون بودجه سال ۱۳۹۴، به میزان ۴۰۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی شده بود که در ۹ ماهه اجرای این قانون فقط مبلغ ۳۲۷ میلیارد ریال یعنی ۸ درصد مبلغ پیش‌بینی شده تحقق پیدا کرده است. این موضوع هم به دلیل عدم تطابق این بند با میزان پیامک‌های ارسال شده از طریق اپراتورهای کشور و هم به دلیل ابهام دستگاه

مجری آن (سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی) نسبت به حوزه شمول این قانون در انواع پیامک‌ها است.

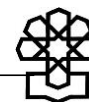
تحلیل کارشناسی

ردیف درآمدی مربوط به افزایش قیمت پیامک در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ منظور شده، اما نحوه تخصیص آن به نهادها و سازمان‌های مطبوع در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مشخص نشده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود بند «ز» تبصره «۱۹» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ مجدداً به لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اضافه شود.

فصل دوم - درآمدهای پیش‌بینی شده از فعالیتهای ارتباطات و فناوری اطلاعات

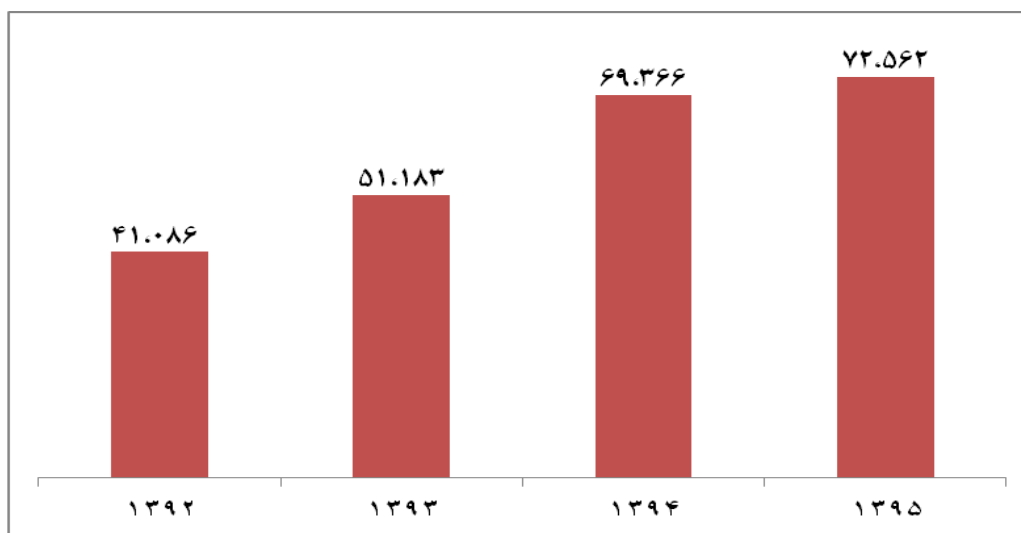
در این فصل سعی بر آن است که نمایی از وضعیت درآمدهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات مورد بررسی قرار گیرد. بر این اساس در بخش اول درآمدهای پیش‌بینی شده از فعالیتهای ارتباطی و فناوری اطلاعات مورد توجه قرار می‌گیرد. در بخش دوم درآمدها و اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه آن و در بخش سوم عملکرد درآمدی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مورد بررسی قرار می‌گیرد و در نهایت جمع‌بندی می‌شود.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، درآمد حاصل از فعالیتهای مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات، بیش از ۷۲ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده است. این رقم نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ رشد ۴/۶ درصدی را نشان می‌دهد. درآمدهای بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ مبلغ ۵۷،۱۹۹ میلیارد ریال پیشنهاد شده بود که با افزوده شدن بعضی ردیف‌ها و افزایش مقدار برخی از ردیف‌های بودجه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ با ۲۱ درصد افزایش ۶۹،۳۶۶ میلیارد ریال هدفگذاری شد. همان‌طور که نمودار ۱ نشان می‌دهد درآمد دولت از فعالیتهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ بالغ بر ۴۱ هزار میلیارد ریال بود و در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ با ۲۵ درصد افزایش به رقم ۵۱ هزار رسید، در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ با ۳۶ درصد افزایش به ۶۹ میلیارد دلار رسید، اما در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ شیب رشد درآمدی کم شده و به ۴/۶ درصد رسیده است.

نمودار ۱. نمای کلی درآمدهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵

(میلیارد ریال)

شرح تمامی ردیف‌های درآمدی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در جدول ۱ ارائه شده است، طبق این جدول، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با ۵۲ هزار میلیارد ریال بیشترین درآمد را در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات خواهد داشت (جدول ۱ و نمودار ۲). این سازمان بابت «مالکیت دولت در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات و حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات»، درآمد ۳۶ هزار میلیارد ریالی خواهد داشت که نسبت به سال ۱۳۹۳ رشد ۲/۸ درصدی را نشان می‌دهد. بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ به رقم ۶ هزار میلیارد ریال رسیده که نسبت به سال گذشته ۱۴/۳ درصد کاهش دارد. البته این کاهش به معنای وصول مبالغ نیست، زیرا تاکنون مانند سال‌های گذشته (جدول ۴) مبلغی از سوی اپراتورها از این محل به دولت پرداخت نشده است. این موضوع نشان‌دهنده وصول این معوقات در سال جاری است و علاوه بر این کاهش مقدار بدهی است. سازمان ثبت اسناد و املاک با نزدیک به ۶/۶ هزار میلیارد ریال رتبه دوم کسب درآمد در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات را خواهد داشت. نزدیک به ۲/۹ هزار میلیارد ریال از درآمدهای این سازمان از محل پاسخ به استعلامات حاصل می‌شود.

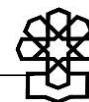
سازمان ثبت احوال با ۴/۶ هزار میلیارد ریال رتبه سوم را به خود اختصاص داده است که بیش از ۳ هزار میلیارد آن از صدور کارت ملی هوشمند تأمین می‌شود. نیروی انتظامی نیز بیش از ۲/۷ هزار میلیارد ریال درآمد دارد (رتبه چهارم) و درآمدهایش از محل هوشمندسازی کارت‌های پایان خدمت و گواهی‌نامه رانندگی است. هزینه‌های صدور و تعویض کارت‌های هوشمند در چند سال گذشته نیز از مردم اخذ شده، اما تاکنون خدمتی نوین که اجرای آن مشروط به قابلیت هوشمندی کارت باشد از سوی دستگاه‌ها به مردم عرضه نشده است. شرکت ارتباطات زیرساخت با ۲/۵ میلیارد ریال مقام

پنجم کسب درآمد در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات را خواهد داشت. این درآمد مربوط به سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت است که این رقم نسبت به قانون سال ۱۳۹۴ رشد ۱۴/۲ درصدی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. مقایسه ردیف‌های درآمدی حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه ۱۳۹۵ و قانون بودجه ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	درصد رشد (۱۳۹۵ - ۱۳۹۴)
۱۰۱۰۷۷	مرکز ملی فضای مجازی کشور			
۱۳۰۴۲۰	درآمد حاصل از حق مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات-مجوزهای صادرشده توسط شورای عالی فضای مجازی	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۰۱۵۱۰	دیوان محاسبات کشور			
۱۴۰۱۲۴	درآمد حاصل از تبدیل اسناد میکروفیلم	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰
۱۰۵۵۰۰	سازمان ثبت‌احوال کشور			
۱۴۰۱۱۶	درآمد حاصل از ارائه خدمات الکترونیکی (به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی)	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۶۰
۱۴۰۱۴۹	درآمد حاصل از ثبت‌نام و صدور کارت هوشمند ملی	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۰۶۰۰۰	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران			
۱۴۰۱۵۱	درآمد حاصل از صدور، تعویض و تبدیل گواهینامه رانندگی عادی به هوشمند	۱,۶۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۰
۱۴۰۱۵۵	درآمد حاصل از صدور کارت معافیت دائم مشمولان وظیفه از خدمت سربازی	۲۵۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰-
۱۴۰۱۶۳	درآمد حاصل از هوشمندسازی کارت مشخصات خودرو	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰
۱۴۰۲۰۹	درآمد حاصل از صدور، تعویض و تبدیل کارت‌های پایان خدمت عادی و معافیت به هوشمند	۷۹۲,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۸۵-
۱۰۸۲۰۰	سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی			
۱۴۰۱۶۴	درآمد حاصل از نظارت و مراقبت الکترونیکی	۵۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	-۸۰
۱۰۸۵۰۰	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور			
۱۴۰۱۶۶	درآمد حاصل از صدور الکترونیکی اسناد رسمی	۱,۴۳۰,۰۰۰	۱,۴۳۰,۰۰۰	۰
۱۴۰۱۶۷	درآمد حاصل از افزایش تعرفه پاسخ الکترونیک به استعلامات و اعلام وضعیت املاک از بانک جامع اطلاعات	۱,۱۸۶,۰۰۰	۱,۱۸۶,۰۰۰	۰
۱۶۰۱۳۷	درآمد حاصل از ثبت ملک در دفاتر املاک و واگذاری نقشه حدنگاری (کاداستر)	۳۷۷,۰۰۰	۳۷۷,۰۰۰	۰
۱۶۰۱۳۸	درآمد حاصل از هزینه تفکیک و پاسخ استعلام برای املاک ثبت شده	۱,۴۲۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۱۳
۱۶۰۱۵۷	درآمد حاصل از اجرای ماده (۱۷) قانون جامع حدنگار	۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	
۱۱۱۱۰۰	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی			
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی صنایع الکترونیکی ایران	۳,۵۳۴	۴,۱۶۵	۱۸
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی صنایع قطعات الکترونیکی	۳,۲۲۸	۳,۵۲۹	۹
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی ایز ایران	۳,۹۹۶	۵,۴۸۳	۳۷
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی صنایع الکترونیکی شیراز	۲۳,۹۶۹	۱۶,۱۱۷	-۳۳
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی صنایع مخابرات صا ایران	۶,۳۶۷	۷,۵۰۰	۱۸
۱۳۰۱۰۱	شرکت سهامی انستیتو ایز ایران	۳,۹۷۰	۳,۲۲۴	-۱۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	درصد رشد (۱۳۹۵ - ۱۳۹۴)
۱۱۳۵۰۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران			
۱۴۰۱۰۷	درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۰
۱۴۹۰۰۲	دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی			
۱۴۰۱۰۷	درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۲۰۰,۰۰۰	۰	-۱۰۰
۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی			
۱۳۰۴۲۲	درآمد حاصل از فروش تمام نگاشت (هولوگرام) حامل‌های دیجیتال	۴۲۰,۰۰۰	۴۲۰,۰۰۰	۰
۱۳۱۰۰۰	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران			
۱۶۰۱۳۷	درآمد حاصل از ثبت ملک در دفاتر املاک و واگذاری نقشه حدنگاری (کاداستر) ۱	۲۷۳,۰۰۰	۲۷۳,۰۰۰	۰
۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات			
۱۴۰۱۰۷	درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی - پژوهشگاه فضایی ایران	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۴۰۱۲۵	درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله	۱۵۰	۱۵۰	۰
۱۴۰۱۰۷	درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی - دانشکده علمی-کاربردی پست و مخابرات	۰	۲۰۰,۰۰۰	
۱۴۰۱۰۷	پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات - درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰
	سازمان فضایی ایران			
۱۴۰۱۲۵	درآمد حاصل از فروش و عرضه فعالیت‌های فضایی، همچنین اعطای مجوزهای فضایی	۱۴۵,۰۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۱۷
	شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت			
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۲,۲۲۵,۳۵۶	۲,۵۴۰,۷۳۸	۱۴
	شرکت دولتی پست‌بانک			
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۷۵,۰۰۰	۷۵,۰۰۰	۰
	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی			
۱۳۰۴۰۴	درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات	۳۵,۴۰۰,۰۰۰	۳۶,۴۰۰,۰۰۰	۳
۱۳۰۴۱۲	درآمد حاصل از خدمات عمومی اجباری روستایی (جمعی-خروجی)	۳,۲۴۰,۰۰۰	۳,۴۹۰,۸۷۹	۸
۱۳۰۴۱۳	درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره‌گذاری مخابراتی)	۴۳۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۶۳
۱۳۰۴۱۴	درآمد حاصل از حق‌السهم سازمان	۳۴۰,۰۰۰	۳۷۰,۰۰۰	۹
۱۳۰۴۱۷	بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی	۷۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۱۴
۱۴۰۱۰۶	درآمد حاصل از خدمات مخابراتی - حق استفاده از فرکانس رادیویی	۹۹۰,۰۰۰	۱,۲۸۹,۲۰۰	۳۰
۱۵۰۱۲۰	درآمد حاصل از سایر جرائم و خسارات	۵۰۰	۰	-۱۰۰
۱۶۰۱۵۴	درآمد حاصل از افزایش قیمت هر پیامک	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۵۵۰۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت - مرکز توسعه تجارت الکترونیکی			
۱۴۰۱۴۲	درآمد حاصل از صدور گواهی الکترونیکی	۲۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۰
۱۴۰۱۶۲	درآمد حاصل از خدمات تجارت الکترونیکی	۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۰
۱۵۵۰۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت - صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیکی، شرکت مادر تخصصی			

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	درصد رشد (۱۳۹۴ - ۱۳۹۵)
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۲,۸۰۵	۶,۵۷۷	۱۳۴
۱۵۵۰۰۰	وزارت صنعت، معدن و تجارت - مرکز گسترش فناوری اطلاعات*			
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۲۸,۸۹۲	۱۸,۴۹۵	-۳۶
	شرکت سهامی مرکز تحقیق و تولید وسایل الکترونیکی (سازمان صداوسیما)			
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت (علی‌الحساب سال جاری) کلیه شرکت‌های دولتی	۲,۲۰۰	۲,۲۰۰	۰
	جمع کل	۶۹,۳۶۵,۹۶۷	۷۲,۵۶۲,۲۵۷	۴/۶

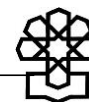
مآخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، پیوست شماره ۲، جدول ۴، درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و قانون بودجه سال ۱۳۹۴.
* این شرکت قرار بود در سال ۱۳۹۴ به بخش خصوصی واگذار شود.

بر پایه داده‌های جدول فوق، بیشترین رشد درآمد مربوط به صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیکی، شرکت مادر تخصصی از زیرمجموعه‌های وزارت صنعت معدن و تجارت است که رشد ۱۳۴ درصدی را نسبت به سال قبل نشان می‌دهد.

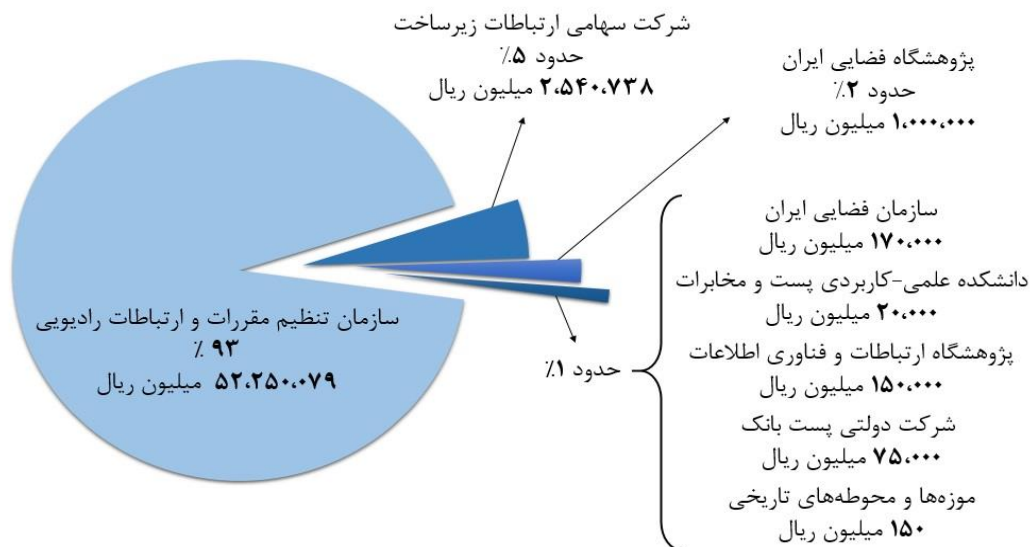
در قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، درآمد ۲ هزار میلیارد ریالی برای مرکز ملی فضای مجازی کشور پیش‌بینی شده است. درآمد مذکور «حاصل از حق مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - مجوزهای صادر شده توسط شورای عالی فضای مجازی» تعیین شده که تاکنون تحقق پیدا نکرده است. جزئیات این ردیف درآمدی همچنان نامشخص است و ممکن است با درآمدهای ناشی از اعطای مجوز از سوی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی همپوشانی نیز داشته باشد. با توجه به شرح وظایف و نوع فعالیت‌های شورای مذکور، تحقق این ردیف درآمدی بعید به نظر می‌رسد.

۱. درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

در این بخش ابتدا، درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌های تابعه آن ذکر می‌شود. همان‌طور که در نمودار «۲» مشاهده می‌شود، پیش‌بینی می‌شود، سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی نزدیک به ۹۳ درصد از کل درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را محقق سازد. درآمد شرکت ارتباطات زیرساخت با رقم ۲/۵۴ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کمی بیش از ۴/۵ درصد از کل درآمد این وزارتخانه را تشکیل می‌دهد.

نمودار ۲. سهم درآمدها دستگاه‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از کل درآمد آن وزارتخانه

همان‌طور که در نمودار ۲ و جدول ۹ مشاهده می‌شود مجموع درآمدهای مربوط به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بیش از ۵۶ هزار میلیارد ریال است که بیش از ۵۲ هزار میلیارد ریال آن مربوط به درآمدهای سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی حاصل از حق امتیاز شبکه، جرائم، بدهی معوقه اپراتورها و... است.

جدول ۲. درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۹۴	لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	درصد رشد (۱۳۹۴ - ۱۳۹۵)
۱۴۹۰۰۰	درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات			
	درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله	۱۵۰	۱۵۰	۰
	سازمان فضایی ایران	۱۴۵,۰۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۱۷
	شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت (سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت علی‌الحساب سال جاری - کلیه شرکت‌های دولتی)	۲,۲۲۵,۳۵۶	۲,۵۴۰,۷۳۸	۱۴
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - دانشکده علمی - کاربردی پست و مخابرات	۰	۲۰,۰۰۰	-
	پژوهشگاه فضایی ایران	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰
	شرکت دولتی پست‌بانک (سود سهام ابرازی ۵۰ درصد سود ویژه و سود سهم دولت علی‌الحساب سال جاری - کلیه شرکت‌های دولتی)	۷۵,۰۰۰	۷۵,۰۰۰	۰
	پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰
۱۴۹۱۰۰	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی			
	درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات	۳۵,۴۰۰,۰۰۰	۳۶,۴۰۰,۰۰۰	۳

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۹۴	لایحه بودجه سال ۱۳۹۵	درصد رشد (۱۳۹۵ - ۱۳۹۴)
	درآمد حاصل از خدمات عمومی اجباری روستایی (جمعی - خروجی) ۱	۳,۲۴۰,۰۰۰	۳,۴۹۰,۸۷۹	۸
	درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره‌گذاری مخابراتی) ۱	۴۳۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۶۳
	درآمد حاصل از حق‌السهم سازمان	۳۴۰,۰۰۰	۳۷۰,۰۰۰	۹
	بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی	۷,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	- ۱۴
	درآمد حاصل از خدمات مخابراتی - حق استفاده از فرکانس رادیویی	۹۹۰,۰۰۰	۱,۲۸۹,۲۰۰	۳۰
	درآمد حاصل از سایر جرائم و خسارات	۵۰۰	۰	- ۱۰۰
	درآمد حاصل از افزایش قیمت هر پیامک	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۰
	جمع کل	۵۴,۹۹۶,۰۰۶	۵۶,۲۰۵,۹۶۷	۲/۲

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، پیوست شماره ۲، جدول ۴، صص ۱۶۱ - ۱۶۲.

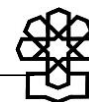
درآمد سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در ردیف «درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره‌گذاری مخابراتی)» به میزان ۶۳ درصد افزایش یافته و به ۷۰۰ میلیارد ریال رسیده است که بیشترین درصد رشد درآمد در این سازمان را به خود اختصاص داده است، عملکرد ردیف درآمدهای شماره‌گذاری مخابراتی در دو سال گذشته (جدول ۳) همواره فراتر از مصوبه قانون بودجه بوده که نشان می‌دهد، دولت متناسب با وضعیت واقعی در شماره‌گذاری مخابراتی درآمد آن را پیش‌بینی نکرده است. لذا در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ رقم درآمدی واقعی‌تری برای این حوزه پیش‌بینی شده است.

۲. عملکرد درآمدی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

جدول ۳. عملکرد ردیف‌های درآمدی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و دستگاه‌های تابعه در سال ۱۳۹۳ و ۹ ماهه سال ۱۳۹۴ نسبت به قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان ردیف	سال ۱۳۹۳			سال ۱۳۹۴		
			مصوب	عملکرد	درصد تحقق	مصوب	عملکرد	درصد تحقق
۱	۱۳۰۴۰۴	درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات	۳۰,۵۳۰,۰۰۰	۳۰,۸۳۰,۱۳۵	۱۰۱	۳۵,۴۰۰,۰۰۰	۱۶,۶۷۴,۸۱۱	۴۷
۲	۱۳۰۴۱۱	فعالیت اپراتورهای جدید	۵۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۲	۰	۰	۰
۳	۱۳۰۴۱۲	درآمد حاصل از خدمات عمومی اجباری روستایی	۲,۴۰۰,۰۰۰	۲,۷۷۸,۸۹۸	۱۱۶	۳,۲۴۰,۰۰۰	۱,۷۳۱,۱۶۰	۵۳
۴	۱۳۰۴۱۳	درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره‌گذاری مخابراتی)	۴۰۰,۰۰۰	۷۴۰,۵۱۱	۱۸۵	۴۳۰,۰۰۰	۵۶۰,۲۵۳	۱۳۰
۵	۱۳۰۴۱۴	درآمد حاصل از حق‌السهم سازمان	۳۲۰,۰۰۰	۳۱۶,۱۶۳	۹۹	۳۴۰,۰۰۰	۳۲۲,۰۳۳	۹۵
۶	۱۳۰۴۱۷	بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی	۵,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۷,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰
۷	۱۴۰۱۰۶	درآمد حاصل از خدمات مخابراتی - حق	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۴۲۴,۳۸۴	۹۵	۹۹۰,۰۰۰	۲۰۳,۰۷۵	۲۱

سال ۱۳۹۴			سال ۱۳۹۳			عنوان ردیف	شماره طبقه‌بندی	ردیف
درصد تحقق ۹ ماهه	عملکرد ۹ ماهه	مصوب	درصد تحقق	عملکرد	مصوب			
						استفاده از فرکانس رادیویی		
۱۷	۲۵	۱۵۰	۲۲	۳۳	۱۵۰	درآمد حاصل از ورودی موزه‌ها و محوطه‌های تاریخی و سایر منافع حاصله	۱۴۰۱۲۵	۸
۰	۰	۵۰۰	۱۸	۹۲	۵۰۰	درآمد حاصل از سایر جرائم و خسارات	۱۵۰۱۲۰	۹
۳۰	۴۴.۲۱۹	۱۴۵.۰۰۰		در سال ۱۳۹۳ دستگاه‌های ذیربط، زیرمجموعه نهاد ریاست جمهوری اداره می‌شد.		درآمد حاصل از فروش و عرضه فعالیت‌های فضایی، همچنین اهدای مجوزهای فضایی	۱۴۰۲۰۷	۱۰
۸	۳۲۶.۸۱۶	۴.۰۰۰.۰۰۰				درآمد حاصل از افزایش قیمت هر پیامک	۱۶۰۱۵۴	۱۱
۳۹	۱۹.۸۶۲.۳۹۲	۵۱.۵۴۵.۶۵۰	۸۹	۳۶.۱۰۰.۲۱۶	۴۰.۶۵۰.۶۵۰	جمع کل		

درآمدهای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌های تابعه آن در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ بالغ بر ۵۱،۵۴۵،۶۵۰ میلیون ریال پیش‌بینی شده بود. جدول ۳، عملکرد ۹ ماهه بودجه‌ای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را در ردیف‌های درآمدی نشان می‌دهد. در ۹ ماه سال جاری باید ۷۵ درصد از درآمدهای پیش‌بینی شده تحقق می‌یافت؛ اما بنا بر گزارش وزارتخانه مذکور، کمتر از ۳۹ درصد آن تحقق پیدا کرده و ۳۶ درصد از پیش‌بینی قانون بودجه سال ۱۳۹۴ عقب‌تر بوده است. همان‌طور که جدول ۳ نشان می‌دهد، درآمد حاصل از «خدمات عمومی اجباری و روستایی (جمعی - خرجی)» در سال ۱۳۹۳ بیش از درآمد مصوب کسب شد، اما در سال ۱۳۹۴ تاکنون تنها ۵۳ درصد آن محقق شده که میزان و نحوه استفاده از آن برای توسعه خدمات ارتباطی در روستاها و مناطق محروم، جای تأمل دارد. درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره‌گذاری مخابراتی) نیز بیش از درآمد مصوب بودجه سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ است.

همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده شده، مجموع درآمد پیش‌بینی شده در ردیف‌های درآمدی قانون بودجه سال ۱۳۹۳ بالغ بر ۴۰/۶ هزار میلیارد ریال بود که ۳۶/۱ هزار میلیارد ریال یا ۸۹ درصد محقق شد. یکی از موارد عدم تحقق درآمدها مربوط به ردیف ۱۳۰۴۱۷ بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی است. رقم ۵ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده در قانون سال ۱۳۹۳ و ۷ هزار میلیارد ریال مصوب سال ۹۴ تاکنون تحقق پیدا نکرده است. در سال ۱۳۹۳ از رقم ۵۰۰ هزار میلیون ریالی پیش‌بینی شده در ردیف ۱۳۰۴۱۱ یعنی فعالیت اپراتورهای جدید نیز تنها ۲ درصد محقق شد. با توجه به گزارش بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور «۳۱»، بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با شماره مسلسل «۱۴۰۷۶» در سال ۱۳۹۳ طی هفت‌ماه‌ونیم حدود ۴۸ درصد از درآمدهای قانون بودجه محقق شده بود، اما طی ۹ ماه از سال ۱۳۹۴ کمتر از ۳۹ درصد از درآمدهای قانون بودجه محقق شده است. تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده،

بیشتر به عملکرد سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی مرتبط است؛ زیرا ۹۳ درصد درآمدهای پیش‌بینی شده وزارت ارتباطات مربوط به حوزه فعالیت سازمان تنظیم است.

فصل سوم - اعتبارات فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

در این فصل سعی بر آن است که نمایی از وضعیت اعتبارات حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات مورد بررسی قرار گیرد. بر این اساس ابتدا در بخش اول، اعتبارات فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ بررسی می‌شود، در این بخش جمع کل اعتبارات سال‌های مختلف با هم مقایسه می‌شود و به جزئیات این اعتبارات نیز به تفکیک اعتبارات برنامه‌ای و متفرقه پرداخته می‌شود. در بخش دوم اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. بخش سوم به‌طور ویژه به اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی اختصاص دارد. در بخش چهارم اعتبارات مربوط به شبکه ملی اطلاعات تشریح و در نهایت در جمع‌بندی اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات تحلیل می‌شود.

نمای کلی اعتبارات

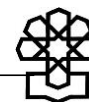
در جدول ۴ نمای کلی اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۵ به تفکیک برنامه‌ای، متفرقه و جمع آنها در هر سال درج شده و سهم بودجه تخصیص یافته به هر طرح نسبت به کل اعتبارات بودجه عمومی محاسبه شده است.

جدول ۴. نمای کلی اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵

(میلیارد ریال)

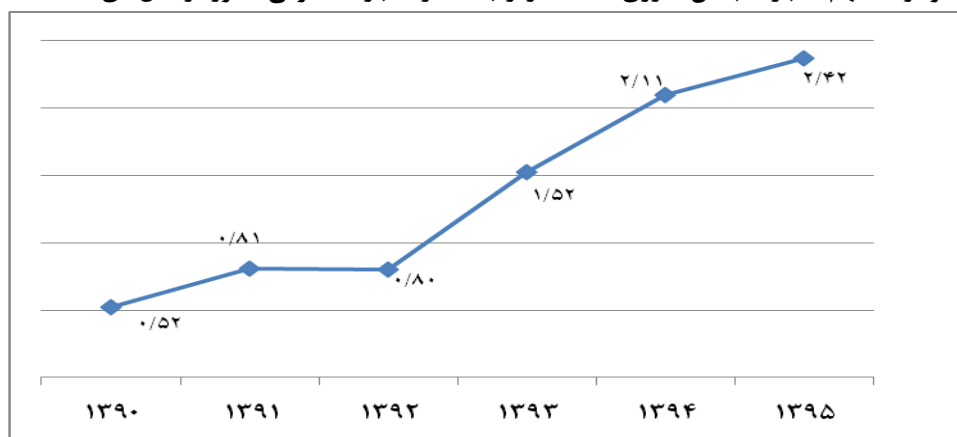
سال	اعتبارات متمرکز (متفرقه) فناوری اطلاعات و ارتباطات	اعتبارات برنامه‌ای فناوری اطلاعات و ارتباطات	جمع اعتبارات فناوری اطلاعات و ارتباطات	اعتبارات بودجه عمومی کل کشور	سهم فناوری اطلاعات و ارتباطات از اعتبارات عمومی (درصد)	درصد رشد اعتبارات فناوری اطلاعات و ارتباطات نسبت به سال پیش
۱۳۹۵	۵۳,۰۹۸	۲۱,۲۴۸	۷۴,۳۴۶	۳,۰۷۳,۸۰۶	۲/۴۲	۲۹
۱۳۹۴	۴۴,۳۴۶	۱۲,۳۶۰	۵۷,۸۰۷	۲,۷۴۴,۱۰۲	۲/۰۹	۶۲
۱۳۹۳	۲۸,۴۶۷	۷,۳۱۲	۳۵,۷۷۹	۲,۳۵۰,۰۸۵	۱/۵۲	۱۳۳
۱۳۹۲	۶,۲۹۳	۹,۰۴۲	۱۵,۳۳۵	۱,۹۲۰,۶۹۰	۰/۸۰	۱۶
۱۳۹۱	۴,۹۹۵	۸,۲۳۵	۱۳,۲۳۰	۱,۶۴۱,۱۴۶	۰/۸۱	۵۰
۱۳۹۰	۵,۲۷۴	۳,۵۶۷	۸,۸۴۱	۱,۶۹۷,۲۲۵	۰/۵۲	-

مأخذ: ماده واحده و پیوست‌های ۴ و ۵ لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ و قانون بودجه سال ۱۳۹۳ و گزارش‌های مربوط به لایحه بودجه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکز پژوهش‌ها از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳.

همان‌طور که از جدول ۴ مشهود است، سهم جمع اعتبارات متمرکز و برنامه‌ای این بخش، از کل بودجه عمومی کشور در سال ۱۳۹۵ به حدود ۲/۴۲ درصد رسیده است و این رقم در سال ۱۳۹۴ که حدود ۲/۱۱ درصد بوده است. در ادامه نمودار رشد این اعتبارات از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ نمایش داده شده است.

نمودار ۳. سهم اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات از اعتبارات عمومی کشور در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵

۱. اعتبارات ردیف‌های برنامه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات

بخش اعتبارات برنامه‌ای لوایح بودجه دو سال اخیر نسبت به سال‌های گذشته شفاف‌تر شده و هر یک از برنامه‌های این بخش به فعالیت‌های مشخصی تقسیم شده است. در سال ۱۳۹۵ برنامه‌های جدیدی نسبت به سال ۱۳۹۴ به فهرست برنامه‌ها اضافه شد و تعدادی از برنامه‌ها پایان یافتند و برخی برنامه‌ها با اسمی متفاوت از سال ۱۳۹۴ و با ردیف جدید در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ ظاهر شده‌اند. برنامه ثبت املاک و کاداستر (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور) با بودجه‌ای بیش از ۴,۷۱۸ میلیارد ریال (نزدیک به ۲۴ درصد از کل اعتبارات برنامه‌ای) بیشترین اعتبار برنامه‌ای حوزه فناوری اطلاعات را در میان دستگاه‌های اجرایی دریافت می‌کند. برنامه توسعه دولت الکترونیک با اعتبار ۲,۵۶۱ میلیارد ریالی در جایگاه دوم قرار دارد که البته اعتبار آن میان ۵۹ دستگاه توزیع می‌شود. توزیع اعتبار توسعه دولت الکترونیک بین ۵۹ دستگاه دولتی از نقاط قوت لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ محسوب می‌شود. برنامه ساماندهی مالکیت و صدور سند اراضی کشاورزی که مرتبط با اجرای کاداستر در اراضی کشاورزی است با اعتبار ۱,۸۰۴ میلیارد ریال سومین برنامه بزرگ حوزه فناوری اطلاعات در این سال است. در بررسی دقیق‌تر مشاهده می‌شود که بیش از ۵۰ درصد از اعتبارات برنامه‌ای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در سال ۱۳۹۵ صرف فعالیت‌های مربوط به ساماندهی املاک و کاداستر کشور می‌شوند.

جدول ۵. مقایسه اعتبارات برنامه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات میان قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

ردیف	شماره برنامه	شرح برنامه و دستگاه	اعتبارات به تفکیک ملی و استانی		اعتبارات به تفکیک هزینه‌ای و تملک دارایی		جمع کل اعتبارات ۱۳۹۵	جمع کل اعتبارات ۱۳۹۴	درصد رشد
			جمع ملی	جمع استانی	جمع هزینه‌ای	جمع تملک دارایی سرمایه‌ای			
۱	۱۰۰۲۰۰۱	برنامه آرشيو الكترونيكي اسناد سجلی (سازمان ثبت احوال کشور- مرمت و آرشيو الكترونيكي اسناد سجلی)	۱۷,۰۰۰	۰	۱۷,۰۰۰	۰	۱۷,۰۰۰	۰	۰
۲	۱۰۰۲۰۰۶	برنامه ارائه خدمات نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی	۴۴۶,۰۹۸	۲۱۱,۲۱۷	۳۸۵,۴۶۸	۲۷۱,۸۴۷	۶۵۷,۳۱۵	۴۵۴,۹۶۷	۴۴
		۱ سازمان نقشه‌برداری کشور	۳۹۵,۴۶۸						
		۲ سازمان نقشه‌برداری کشور - نگهداری و تعمیر هواپیما و کشتی	۵۰,۰۰۰						
		۳ آموزشکده نقشه‌برداری	۶۳۰						
۳	۱۰۰۲۰۵۵	برنامه شناسایی ایرانیان (سازمان ثبت احوال کشور)	۷۶۸,۷۰۷	۲۳۵,۴۳۳	۱,۰۰۴,۱۴۰	۰	۱,۰۰۴,۱۴۰	۶۴۳,۴۷۸	۵۶
۴		برنامه توسعه دولت الكترونيك (۵۹ دستگاه)	۲,۱۸۳,۷۶۲	۳۷۶,۸۹۰	۱,۷۸۲,۴۸۷	۷۷۸,۱۶۵	۲,۵۶۰,۶۵۲	۱,۳۰۹,۳۱۰	۹۶
۵	۱۱۰۱۰۰۱	برنامه آمایش سرزمینی و اطلاعات مکانی (سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)	۸,۰۰۰	۱۶۹,۶۵۷	۸,۰۰۰	۱۶۹,۶۵۷	۱۷۷,۶۵۷	۵۰۰	۳۴۵۳
۶	۱۱۰۱۰۱۱	برنامه تولید و تأمین تصاویر راه دور (سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)	۷,۰۰۰	۰	۷,۰۰۰	۰	۷,۰۰۰	۵۰۰	۴۰
۷	۱۱۰۱۰۲۳	برنامه توسعه فناوری اطلاعات و مدیریت دفاعی (وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، مؤسسه تحقیقات دفاعی، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، ستاد مشترک ارتش، دانشگاه‌های افسری ارتش، دانشگاه علوم پزشکی ارتش، ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح و دانشگاه عالی دفاع ملی)	۵۲,۳۲۲	۰	۵۲,۳۲۲	۰	۵۲,۳۲۲	۵۱,۵۴۲	۲
۸	۱۱۰۲۰۰۲	برنامه تولید گذرنامه بیومتریک (وزارت اطلاعات)	۳۲۰,۰۰۰	۰	۳۲۰,۰۰۰	۰	۳۲۰,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۰
۹	۱۱۰۲۰۰۷	برنامه توسعه فناوری اطلاعات و مدیریت امنیتی و انتظامی (دانشگاه علوم انتظامی)	۳,۶۰۰	۰	۳,۶۰۰	۰	۳,۶۰۰	۳۴۰۰	۶
۱۰	۱۱۰۲۰۰۹	برنامه توسعه سامانه‌های جامع رایانه‌ای و شبکه‌های ارتباطی ناجا (نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران)	۱,۰۱۸,۵۰۰	۰	۹۷۱,۵۰۰	۲۱۷,۰۰۰	۱,۰۱۸,۵۰۰	۱۱۵,۶۵۰	۳
۱۱	۱۱۰۲۰۱۷	برنامه ارتقای امنیت فناوری اطلاعات (وزارت اطلاعات)	۵۶۶,۰۵۱	۰	۵۶۶,۰۵۱	۰	۵۶۶,۰۵۱	۵۵۰,۰۰۰	۳
۱۲	۱۲۰۱۰۰۹	برنامه ثبت اسناد رسمی (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور)	۸۰۱,۵۰۰	۲۹۹,۰۵۰	۹۴۳,۰۴۲	۱۵۷,۵۰۸	۱,۰۱۰,۵۵۰		
۱۳	۱۲۰۱۰۱۰	برنامه ثبت املاک و کاداستر (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور)	۴,۰۳۶,۵۰۰	۶۸۱,۵۵۶	۴,۵۸۸,۱۴۶	۱۲۹,۹۱۰	۴,۷۱۸,۰۵۶	۳,۰۹۸,۲۷	۱۴۲۳
۱۴	۱۳۰۲۰۰۱	برنامه ایجاد و توسعه شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱,۶۸۱,۱۳۰	۰	۸۶,۶۰۰	۱,۵۹۴,۵۳۰	۱,۶۸۱,۱۳۰		
		۱ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱,۶۸۱,۱۳۰						
		۲ شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت	۲۰۰,۰۰۰						
۱۵	۱۳۰۲۰۰۲	برنامه ایجاد و توسعه خدمات، زیرساخت محتوا و کاربردهای فناوری اطلاعات و دولت الكترونيكي	۲۲۱,۲۱۱	۰	۴۹,۲۱۱	۱۷۲,۰۰۰	۲۲۱,۲۱۱		
		۱ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۹۷,۵۰۰						
		۲ دبیرخانه شورای عالی فناوری اطلاعات	۳,۷۱۱						

درصد رشد	جمع کل اعتبارات ۱۳۹۴	جمع کل اعتبارات ۱۳۹۵	اعتبارات به تفکیک هزینه‌ای و تملک دارایی		اعتبارات به تفکیک ملی و استانی		شرح برنامه و دستگاه	شماره برنامه	ردیف
			جمع تملک دارایی سرمایه‌ای	جمع هزینه‌ای	جمع استانی	جمع ملی			
						۱۲۰,۰۰۰	۳ شرکت پست جمهوری اسلامی ایران		
		۱۰,۰۴۶	۰	۱۰,۰۴۶	۰	۱۰,۰۴۶	برنامه پایش و رصد امنیت فضای مجازی کشور (مرکز ملی فضای مجازی کشور)	۱۳۰۲۰۰۳	۱۶
۳۱۷	۹۴,۰۱۱	۳۹۱,۷۸۹	۳۹۰,۰۰۰	۱,۷۸۹	۰	۳۹۱,۷۸۹	برنامه تنظیم مقررات ارتباطات	۱۳۰۲۰۰۴	۱۷
						۱,۷۸۹	۱ دبیرخانه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات		
						۳۹۰,۰۰۰	۲ سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی		
		۲۵۰,۶۲۷	۱۷۰,۰۰۰	۸۰,۶۲۷	۰	۲۵۰,۶۲۷	برنامه تنظیم مقررات و صدور پروانه	۱۳۰۲۰۰۵	۱۸
						۴۰,۰۰۰	۱ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات		
						۲۱۰,۶۲۷	۲ سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی		
		۵۰,۲۰۰	۰	۵۰,۲۰۰	۰	۵۰,۲۰۰	برنامه توسعه خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات دولت الکترونیکی روستاها و مناطق کمتر توسعه یافته (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۰۷	۱۹
		۳۱,۰۰۰	۰	۳۱,۰۰۰	۰	۳۱,۰۰۰	برنامه توسعه فعالیت‌های فضایی و حفظ نقاط مداری (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۰۹	۲۰
		۲۱,۰۰۰	۰	۲۱,۰۰۰	۰	۲۱,۰۰۰	برنامه توسعه فناوری داخلی بخش ICT (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۱۰	۲۱
		۴۷,۵۱۴	۳۰,۰۰۰	۱۷,۵۱۴	۰	۴۷,۵۱۴	برنامه توسعه کاربردهای فضایی و حفظ نقاط مداری (سازمان فضایی ایران)	۱۳۰۲۰۱۲	۲۲
		۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	۰	۲۵,۰۰۰	برنامه ساماندهی فضای فرکانسی کشور (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۱۳	۲۳
		۲۳,۲۸۸	۰	۲۳,۲۸۸	۰	۲۳,۲۸۸	برنامه سیاستگذاری، هماهنگی، برنامه‌ریزی و تنظیم مقررات و محتوای فضای مجازی کشور (مرکز ملی فضای مجازی کشور)	۱۳۰۲۰۱۴	۲۴
		۱۶۲,۳۹۶	۰	۱۶۲,۳۹۶	۰	۱۶۲,۳۹۶	برنامه نظارت و اعمال مقررات (سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی)	۱۳۰۲۰۱۵	۲۵
		۱۸,۳۶۵	۰	۱۸,۳۶۵	۰	۱۸,۳۶۵	برنامه نظارت و تنظیم مقررات بخش ICT (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۱۶	۲۶
		۱۰۴,۶۸۲	۰	۱۰۴,۶۸۲	۰	۱۰۴,۶۸۲	برنامه انجام بررسی‌های فنی و اقتصادی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات (پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۱۳۰۲۰۱۷	۲۷
		۲۵۵,۱۵۱	۲۵۵,۱۵۱	۰	۰	۲۵۵,۱۵۱	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۱۳۰۲۰۱۸	۲۸
						۴۰,۰۰۰	۱ سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی		
						۴۰,۰۰۰	۲ شرکت پست جمهوری اسلامی ایران		
						۲۰,۰۰۰	۳ سازمان فضایی ایران		
						۸۵,۰۰۰	۴ پژوهشگاه فضایی ایران		
						۷۰,۱۵۱	۵ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات		
		۱۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	۱۵۰,۰۰۰	برنامه به‌کارگیری فناوری‌های نوین در عملیات بخش‌های ارتباطی (شرکت پست جمهوری اسلامی ایران)	۱۳۰۲۰۱۹	۲۹
	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۳۰,۰۰۰	برنامه تسهیل تجاری و ارتقای سطح تجارت الکترونیکی (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی)	۱۳۰۵۰۰۳	۳۰

ردیف	شماره برنامه	شرح برنامه و دستگاه	اعتبارات به تفکیک ملی و استانی		اعتبارات به تفکیک هزینه‌ای و تملک دارایی		جمع کل اعتبارات ۱۳۹۵	جمع کل اعتبارات ۱۳۹۴	درصد رشد
			جمع ملی	جمع استانی	جمع هزینه‌ای	جمع تملک دارایی سرمایه‌ای			
۳۱	۱۳۰۵۰۰۸	برنامه توسعه زیرساخت کلید عمومی و امنیت اطلاعات تجاری (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی)	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰	۰	۲۰,۰۰۰		
۳۲	۱۳۰۶۰۲۸	برنامه ساماندهی مالکیت اراضی ملی (سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور)	۸۷۳,۵۱۰	۴۹۳,۳۰۷	۶۴۲,۸۱۷	۷۳۰,۰۰۰	۱,۳۷۲,۸۱۷		
۳۳	۱۳۰۶۰۲۹	برنامه ساماندهی مالکیت و صدور سند اراضی کشاورزی	۴۵۸,۲۱۲	۱,۳۴۵,۵۸۱	۴۹۹,۰۳۱	۱,۳۰۴,۷۶۲	۱,۸۰۳,۷۹۳		
		۱ سازمان امور اراضی - اعتبار موردنیاز اجرای قانون اصلاح ماده (۳۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع	۲۰,۰۰۰						
		۲ سازمان امور اراضی	۴۳۸,۲۱۲						
۳۴	۱۳۱۰۰۰۱	برنامه انجام پروژه‌های کاربردی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات (پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات)	۲۰۳,۲۰۶	۰	۲۰۳,۲۰۶	۰	۲۰۳,۲۰۶		
۳۵	۱۵۰۴۰۰۲	برنامه توسعه بانک‌های اطلاعاتی و فناوری (مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی)	۳۶,۷۱۴	۰	۳۶,۷۱۴	۰	۳۶,۷۱۴		
۳۶	۱۷۰۵۰۱۱	برنامه تولید و پخش برنامه در بستر فضای مجازی و شبکه‌های تعاملی (سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران)	۸۵,۰۰۰	۰	۸۵,۰۰۰	۰	۸۵,۰۰۰		
۳۷	۱۷۰۵۰۱۶	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال	۳۱۰,۱۷۷	۷,۱۹۳	۳۱۷,۳۷۰	۰	۳۱۷,۳۷۰	۳۳۱۵۱۸	-۴
		۱ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲۴۳,۰۰۰						
		۲ سازمان تبلیغات اسلامی	۶۷,۱۷۷						
۳۸	۱۸۰۵۰۱۶	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۱,۵۷۹,۴۲۴	۰	۱,۴۹۷,۲۹۷	۸۲,۱۲۷	۱,۵۷۹,۴۲۴	۱,۲۰۶,۰۸۲	۳۱
		۱ برنامه مدیریت اطلاعات مالیاتی						۳۶۴,۴۴۱	
		۲ برنامه پژوهش و تدوین راهبردها (پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات و مرکز ملی فضای مجازی)						۲۰۰۸۶,۲۳۶	
		۳ برنامه تدوین و ارتقای استاندارد، ضوابط و مقررات (دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی)						۱۹,۵۰۰	
		۴ برنامه حمایت از تحقیقات کاربردی علمی و فناوری تقاضامحور (پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران)						۴,۲۳۶	
		۵ برنامه مدیریت و راهبری علم و فناوری (دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی)						۱۲,۰۰۰	
		۶ برنامه توسعه فضاهای علمی و فناوری (دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی)						۴۸۰	
		۷ برنامه معرفی و ارائه موجودی علمی و فناوری (پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران)						۶۷,۵۶۵	
		۸ برنامه حفظ و گسترش موجودی علمی و فناوری (پژوهشگاه فناوری اطلاعات ایران)						۷,۰۰۰	
		۹ برنامه تجارت الکترونیکی (گمرک جمهوری اسلامی ایران، مرکز توسعه تجارت الکترونیکی و وزارت صنعت، معدن و تجارت)						۱۳۹,۳۹۵	
		۱۰ برنامه پژوهش‌های کاربردی (سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی)						۱۳۳,۵۵۲	
		۱۱ برنامه راهبری امور مخابرات (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت)						۳۵۱,۰۰۰	
		۱۲ برنامه راهبری امور پست (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت پست جمهوری اسلامی ایران)						۳۱۹,۳۳۹	
		۱۳ برنامه راهبری امور فناوری اطلاعات (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)						۱,۶۵۱,۴۰۴	

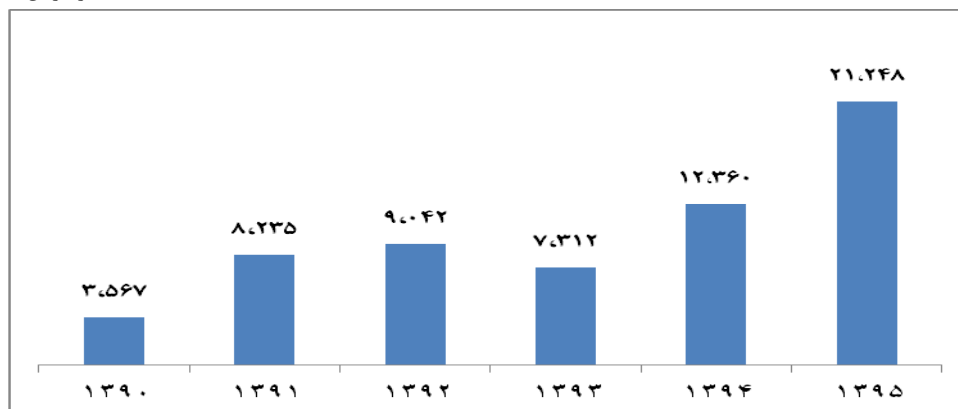
اعتبارات برنامه‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۴

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، مانند سال ۱۳۹۴ تعداد ۳۸ ردیف، به اعتبارات برنامه‌ای فناوری اطلاعات و ارتباطات اختصاص دارد. با مراجعه به قانون سال ۱۳۹۴ مشاهده می‌شود که برخی ردیف‌ها و کدهای برنامه‌ها دچار تغییر نام شده‌اند. البته اعتبارات برنامه‌ای بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات به این ردیف‌ها ختم نمی‌شود. برخی از برنامه‌ها که عمدتاً عنوان آنها به‌ظاهر به بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات مربوط نمی‌شوند از فعالیت‌هایی با موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات تشکیل شده‌اند. برای مثال می‌توان به برنامه سیاست عمومی کشور اشاره کرد که یکی از فعالیت‌های این برنامه مربوط به تکمیل بانک اطلاعاتی می‌شود و اعتبارات این فعالیت‌ها را می‌توان به‌عنوان اعتبارات بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظر گرفت؛ اما در این گزارش تنها به برنامه‌های کاملاً مرتبط با حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات پرداخته شده است.

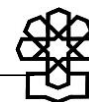
مجموع اعتبارات برنامه‌ای فناوری اطلاعات و ارتباطات لایحه سال ۱۳۹۵ که عناوین برنامه‌های آنها مربوط به حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات است که حدود ۲۱,۲۴۸ میلیارد ریال است که این رقم نسبت به بودجه ۱۲,۳۶۰ میلیارد ریالی سال پیش، افزایش ۵۹ درصدی داشته است. نمودار ۴ روند اعتبارات برنامه‌ای بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات را از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ نشان می‌دهد. اعتبارات برنامه‌ای سال ۱۳۹۵ نسبت به سال‌های گذشته افزایش قابل توجهی را به نمایش می‌گذارد.

نمودار ۴. مقایسه اعتبارات برنامه‌ای فناوری اطلاعات و ارتباطات از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵

(میلیارد ریال)

اختصاص اعتبارات و ردیف‌های بودجه‌ای برای برنامه‌ها در بودجه به مفهوم تخصیص این اعتبارات نیست، بلکه در هنگام تخصیص ممکن است برخی از این اعتبارات مصوب قانونی به‌دلایلی تخصیص پیدا نکنند. بررسی عملکرد تخصیص اعتبار ردیف عمومی حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در سال ۱۳۹۳ و ۹ ماه نخست سال ۱۳۹۴ (جدول ۶) نشان می‌دهد با وجود گذشت ۹ ماه از سال هیچ‌کدام از دستگاه‌های تابعه وزارت ارتباطات نتوانسته‌اند اعتبار برنامه‌ای حتی ۵۰ درصد اعتبار مصوب ردیف‌های

برنامه‌ای خود را دریافت کنند. البته میزان تخصیص دستگاه‌های مذکور در ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۳ حدود ۶۵ درصد بوده است.

جدول ۶. عملکرد ۹ ماهه اعتبارات عمومی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به تفکیک دستگاه از محل بودجه عمومی سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان دستگاه	سال ۱۳۹۳			سال ۱۳۹۴		
		مصوب	عملکرد	درصد تخصیص	مصوب	عملکرد	درصد تخصیص
۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱.۷۱۵.۵۲۶	۸۹۳.۳۴۹	۵۲	۱.۸۹۷.۶۰۶	۳۳۹.۳۲۵	۱۸
۱۴۹۰۰۱	پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۶۸.۰۰۰	۱۰۴.۲۹۹	۶۲	۲۷۲.۰۴۹	۹۰.۸۸۹	۳۳
۱۴۹۰۰۸	دبیرخانه شورای عالی فناوری اطلاعات	۳.۲۶۷	۲.۳۲۶	۷۱	۳.۵۰۰	۱.۳۲۵	۳۸
۱۴۹۱۰۰	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی	۶۷۰.۱۲۷	۶۵۴.۳۵۰	۹۸	۷۹۲.۱۳۵	۲۷۰.۱۸۳	۳۴
۱۴۹۱۰۱	دبیرخانه کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات	۱.۴۸۵	۷۳۸	۵۰	۱.۶۷۲	۶۸۲	۴۱
۲۸۳۱۰۰	شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	۲۲۴.۴۲۵	۱۱۷.۸۹۷	۵۳	۲۷۷.۶۳۹	۶۴.۵۶۹	۲۳
۲۸۳۳۰۰	شرکت سهامی ارتباطات زیرساخت	۲۱۸.۲۵۰	۱۹۰.۰۰۰	۸۷	۲۷۰.۰۰۰	۴۳.۲۰۰	۱۶
۱۰۱۰۸۱-۵	سازمان فضایی ایران	۳.۰۰۱.۰۸۰	۱.۹۶۲.۹۵۹	۶۵	۳.۵۹۱.۹۹۵	۷۶.۱۰۰	۳۵
۱۰۱۰۸۱-۶	پژوهشگاه فضایی ایران					۱.۰۲۹۳.۶۸۸	۹
جمع کل						۹۴۹.۰۷۵	۱۹

مأخذ: گزارش عملکرد ۹ ماهه بودجه سال ۱۳۹۴ و عملکرد بودجه سال ۱۳۹۳، دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق بودجه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.

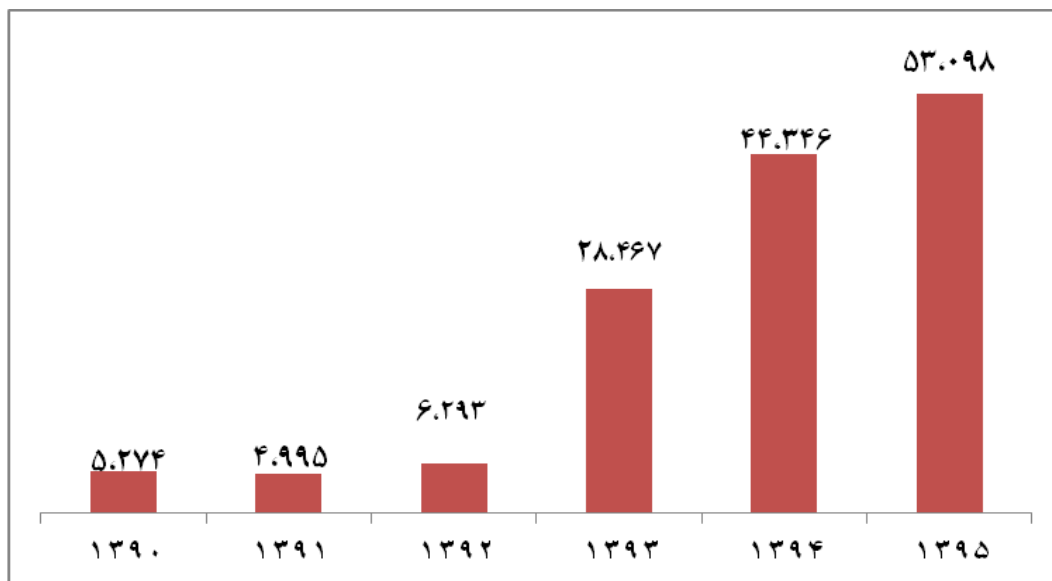
بنابر گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در مورد لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ (شماره ۱۴۰۷۶) در هفت‌ماهه ابتدای سال ۱۳۹۳ حدود ۵۷ درصد ردیف‌های برنامه‌ای تخصیص داده شده بود، اما مشاهده می‌شود که اعتبارات برنامه‌ای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در ۹ ماهه اول سال ۱۳۹۴ تخصیص کمتری داشته‌اند.

۲. اعتبارات ردیف‌های متفرقه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

اعتبار ردیف‌های متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۴ افزایش ۲۰ درصدی داشته و از رقم ۴۴,۳۴۶ میلیارد ریال به رقم ۵۳,۰۹۸ میلیارد ریال رسیده است. نمودار ۵

میزان اعتبارات مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات در ردیف‌های متفرقه بودجه از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۵ را به نمایش می‌گذارد.

نمودار ۵. اعتبارات مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات در ردیف‌های متفرقه از قانون سال ۱۳۹۰ تا لایحه سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

مأخذ: جدول شماره ۹ ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و گزارش‌های بررسی لایحه بودجه کشور در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکز پژوهش‌های مجلس از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴.

همان‌طور که در نمودار بالا مشاهده می‌شود هزینه‌کرد متفرقه در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات از سال ۱۳۹۳ به‌طور چشمگیری در حال افزایش است. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ نزدیک به ۸۱ درصد از اعتبارات متفرقه (معادل ۴۲,۸۱۷ میلیارد ریال) مربوط به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای است در حالی که در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۷۵ درصد اعتبارات متفرقه (معادل ۳۳,۱۱۱ میلیارد ریال) مربوط به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بود.

همان‌گونه که در جدول ۶ مشهود است برخی از اعتبارات متفرقه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ افزایش قابل توجهی داشته است که از این میان می‌توان به ردیف «۵۳۰۰۰۰۱۶» سازمان ثبت احوال کشور - صدور کارت شناسایی ملی و شناسنامه مجدد و ردیف «۵۳۰۰۰۰۱۲۷» وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - توسعه بازی‌های رایانه‌ای اشاره کرد که هرکدام به‌ترتیب ۱۴۲ و ۱۱۵ درصد بر اعتبارشان افزوده شده است. اعتبار ردیف «حفظ نقاط مداری و ماهواره، توازن منطقه‌ای و کاهش شکاف اطلاعاتی و دیجیتالی بین مناطق و استان‌های کشور» با اعتبار ۶ هزار میلیارد ریال و اعتبارات

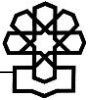

مربوط به توسعه شبکه ملی اطلاعات «توسعه زیرساخت‌ها، خدمات و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات» با ۵/۹ میلیارد ریال و «توسعه و تکمیل زیربنای فنی - مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات» با ۵/۷۷ میلیارد ریال دارای بزرگ‌ترین هزینه‌های تملک دارایی سرمایه‌ای هستند که باید در بخش اعتبارات متفرقه هزینه شوند.

جدول ۷. مقایسه اعتبارات متفرقه فناوری اطلاعات و ارتباطات در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ و لایحه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای		تملك دارایی سرمایه‌ای		جمع		درصد رشد ۱۳۹۵-۱۳۹۴
		قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	
۵۲۰۰۰۰-۶	کمک بلاعوض، یارانه سود و کارمزد، تحقیقات، آموزش، فناوری‌های نو، فرهنگی، گردشگری و هنری، مسکن، اجتماعی و نظارت بر اجرای طرح‌های تولیدی و خدماتی و آموزش عالی و غیرانتفاعی و اشتغال و ارائه حمایت‌های مالی و ایفای تعهدات و موارد قبلی و کمک به مناطق کمتر توسعه‌یافته و غیر برخوردار و صندوق‌های مکانیزه فروش	۵۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰
۵۳۰۰۰۰-۱۶	سازمان ثبت احوال کشور - صدور کارت شناسایی ملی و شناسنامه مجدد	۴۰۵,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۴۹۵,۰۰۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱۴۲
۵۳۰۰۰۰-۱۹	سازمان فضایی ایران - هزینه فعالیت‌های فضایی	۱۱۵,۲۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۰	۰	۱۱۵,۲۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۴۸
۵۳۰۰۰۰-۲۶	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه زیرساخت‌های شبکه پستی	۴۵۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۲,۲۵۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	-۷
۵۳۰۰۰۰-۲۷	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - فعالیت‌های تحقیقاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و ارتقای فناوری‌های داخلی و تولیدات ملی	۱۳۵,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۳,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۵۵
۵۳۰۰۰۰-۲۸	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اجرای وظایف حاکمیتی درخصوص فناوری اطلاعات	.	.	۱,۳۵۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۵۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴۸
۵۳۰۰۰۰-۳۱	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - خدمات زیربنایی ارتباطات و فناوری اطلاعات در مناطق محروم، روستایی و کمتر توسعه‌یافته (جمعی - خرجی) ۱	۴۴۰,۰۰۰	۴۹۰,۰۰۰	۲۸۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۲۴۰,۰۰۰	۳,۴۹۰,۰۰۰	۸
۵۳۰۰۰۰-۳۴	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - موضوع اجازه اخذ وجه بابت سند تک‌برگی تعویض سند‌های مالکیت، برای اجرای ثبت نوین و هزینه تفکیک	۸۱۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۲۹۲,۵۰۰	۴۱۷,۰۰۰	۱,۰۱۰,۲۵۰	۱,۰۱۷,۰۰۰	-۸

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای		تملك دارایی سرمایه‌ای		جمع		درصد رشد ۱۳۹۵-۱۳۹۴
		قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	
۵۳۰۰۰۰-۴۱	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه زیرساخت‌ها، خدمات و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۴۵۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۵,۹۰۰,۰۰۰	۴,۹۵۰,۰۰۰	۶,۴۰۰,۰۰۰	۲۹
۵۳۰۰۰۰-۴۹	وزارت کشور-موضوع صدور کارت شناسایی اقامت	۴۵,۰۰۰	۴۰,۵۰۰	.	.	۴۵,۰۰۰	۴۰,۵۰۰	-۱۰
۵۳۰۰۰۰-۵۵	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- انجام وظایف حاکمیتی در خصوص امور فرکانس رادیویی و ایجاد بازار رقابتی در بخش	۹۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۳,۶۹۰,۰۰۰	۳,۷۵۰,۰۰۰	۲
۵۳۰۰۰۰-۶۳	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور-موضوع درآمد ثبت ملک در دفتر املاک و پاسخ استعلام برای املاک ثبت شده	.	.	۷۶۰,۵۰۰	۷۵۳,۳۰۰	۷۶۰,۵۰۰	۷۵۳,۳۰۰	-۱
۵۳۰۰۰۰-۷۵	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران- احداث و تجهیز سامانه گواهی ریشه، ارتقاء، نگهداری و تقویت سامانه‌ها و ادارات گذرنامه	۳۶۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۷۰,۰۰۰	۳۶۱,۵۰۰	۶۳۰,۰۰۰	۶۶۱,۵۰۰	۵
۵۳۰۰۰۰-۷۷	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی - موضوع حق‌السهم سازمان	۳۰۶,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	.	.	۳۰۶,۰۰۰	۳۲۰,۰۰۰	۵
۵۳۰۰۰۰-۸۶	سازمان ثبت احوال کشور- موضوع ثبت‌نام و صدور کارت هوشمند	۲,۲۵۰,۰۰۰	۲,۶۵۰,۰۰۰	.	.	۲,۲۵۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۲۰
۵۳۰۰۰۰-۹۱	اجرای طرح‌های زیرساختی و طرح‌های کلان فضای مجازی کشور با تصویب و نظارت شورای عالی فضای مجازی	.	.	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۶۲۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۶۲۰,۰۰۰	-۱۰
۵۳۰۰۰۰-۱۱۸	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تأمین مصارف مرتبط با توسعه ثبت الکترونیکی، تکمیل بانک‌های اطلاعاتی و داده‌آمایی و آرشیو الکترونیکی پرونده‌های ثبتی	۶۵۷,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۶۳۰,۰۰۰	۷۵۸,۳۰۰	۱,۰۲۸۷,۰۰۰	۱,۱۵۸,۳۰۰	-۱۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۱	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه و تکمیل زیربناهای فنی - مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	.	.	۳,۴۱۵۰,۰۰۰	۵,۷۷۰,۰۰۰	۳,۴۱۵۰,۰۰۰	۵,۷۷۰,۰۰۰	۸۳
۵۳۰۰۰۰-۱۲۲	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - توسعه خدمات، کاربردها و محتوای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	.	.	۹۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۷۸
۵۳۰۰۰۰-۱۲۳	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - حفظ نقاط مداری و ماهواره، توازن منطقه‌ای و کاهش شکاف اطلاعاتی و دیجیتالی	.	.	۵,۸۵۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۵,۸۵۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۳

درصد رشد ۱۳۹۵-۱۳۹۴	جمع		تملك دارایی سرمایه‌ای		هزینه‌ای		عنوان	شماره طبقه‌بندی
	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴		
							بین مناطق و استان‌های کشور	
۶۶	۱,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۳,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۳,۰۰۰	۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - ارتقای توانمندی فنی - تجهیزاتی دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی در استان‌های کشور	۵۳۰۰۰۰-۱۲۴
-۴۴	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اجرای وظایف صیانتی اجتماعی و فرهنگی در خصوص ارتباطات و فناوری اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۱۲۵
۱۱۵	۷۷,۴۰۰	۳۶,۰۰۰	۰	۰	۷۷,۴۰۰	۳۶,۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - توسعه بازی‌های رایانه‌ای	۵۳۰۰۰۰-۱۲۷
-۱۰	۳,۲۴۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۱,۷۴۰,۰۰۰	۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	اعتبارات موضوع افزایش قیمت هر پیامک	۵۳۰۰۰۰-۱۳۴
-۱۰	۹۲۷,۱۸۰	۱,۰۲۰,۲۰۰	۶۲۷,۱۸۰	۶۸۰,۲۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - موضوع درآمد پاسخ الکترونیک به استعلامات و اعلام وضعیت املاک	۵۳۰۰۰۰-۱۳۵
-۱۰	۳۲,۴۰۰	۳۶,۰۰۰	۰	۰	۳۲,۴۰۰	۳۶,۰۰۰	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای - توسعه زیرساخت‌های مهارت‌آموزی و سیستم‌های هوشمند	۵۳۰۰۰۰-۱۳۶
-	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	۱,۷۰۰,۰۰۰	۰	۳۰۰,۰۰۰	۰	سازمان ثبت اسناد کشور - اجرای طرح جامع حدنگار	۵۳۰۰۰۰-۱۴۳
۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	مرکز ملی فضای مجازی کشور - طرح‌های کلان ملی فضای مجازی کشور	۵۵۰۰۰۰-۳۴
۲۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۰	۰	سازمان فضایی ایران - توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۵۵۰۰۰۰-۳۵
۳۳	۲۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری وزارت امور اقتصادی و دارایی - مطالعه و تدوین نقشه جامع خزانه‌داری الکترونیکی	۵۵۰۰۰۰-۳۶
۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	مرکز آمار ایران - ساماندهی آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی	۵۵۰۰۰۰-۵۲
۹۲	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۲۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۳۷۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	توسعه کاربرد فناوری اطلاعات در نظام اداری	۵۵۰۰۰۰-۵۳
-۱۰۰	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	شبکه ملی شبیه‌سازی و محاسبات علمی کشور	۵۵۰۰۰۰-۷۳
۲۰	۵۳,۰۹۷,۵۸۰	۴۴,۳۴۶,۴۰۰	۴۲,۸۱۷,۲۸۰	۳۳,۱۱۱,۲۰۰	۱۰,۲۸۰,۳۰۰	۱۱,۲۳۵,۲۰۰	جمع کل	

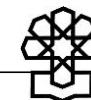
عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در جذب اعتبارات ردیف‌های متفرقه قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

در سال ۱۳۹۳ نزدیک به ۷۹ درصد (معادل ۱۶,۱۶۰ میلیارد ریال) از اعتبارات متفرقه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات محقق شده است همان‌طور که در جدول ۸ نشان داده شده، در ۹ ماهه نخست سال ۱۳۹۴ بیش از ۵۵ درصد (معادل ۱۷,۵۹۰ میلیارد ریال) از اعتبارات متفرقه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات محقق شده است. در ۹ ماهه سال ۱۳۹۴ بیش از ۷۵ درصد تخصیص از اعتبارات متفرقه وزارت ارتباطات مربوط به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بوده است.

جدول ۸. عملکرد ۹ ماهه ردیف‌های متفرقه سال ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

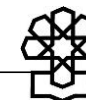
درصد تحقق مجموع	تخصیص ۹ ماهه سال ۱۳۹۴			مصوب سال ۱۳۹۴			عنوان	شماره طبقه‌بندی
	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌های	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌های		
۸۲	۹۵,۰۰۰	۰	۹۵,۰۰۰	۱۱۵,۲۰۰	۰	۱۱۵,۲۰۰	سازمان فضایی ایران- هزینه فعالیت‌های فضایی	۵۳۰۰۰۰-۲۰
۵۱	۱,۱۵۰,۰۰۰	۸۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲,۲۵۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه زیرساخت‌های شبکه‌های پستی	۵۳۰۰۰۰-۲۷
۷۸	۸۰۸,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۱۰۸,۰۰۰	۱,۰۳۵,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۱۳۵,۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- فعالیت‌های تحقیقاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و ارتقای فناوری‌های داخلی و تولیدات ملی	۵۳۰۰۰۰-۲۸
۵۹	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰	۱,۳۵۰,۰۰۰	۱,۳۵۰,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- اجرای وظایف حاکمیتی در خصوص فناوری اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۲۹
۴۷	۱,۵۳۵,۰۰۰	۱,۴۳۵,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۳,۲۴۰,۰۰۰	۲,۸۰۰,۰۰۰	۴۴۰,۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- خدمات زیربنایی ارتباطات و فناوری اطلاعات در مناطق محروم، روستایی و کمتر توسعه‌یافته (جمعی- خرجی)	۵۳۰۰۰۰-۳۲
۷۰	۳,۴۵۵,۰۰۰	۳,۰۹۵,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰	۴,۹۵۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه زیرساخت‌ها، خدمات و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۴۲
۷۰	۲,۵۷۲,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۳,۶۹۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- انجام وظایف حاکمیتی در خصوص امور فرکانس رادیویی و ایجاد بازار رقابتی در بخش	۵۳۰۰۰۰-۵۶
۹۰	۲۷۵,۴۰۰	۰	۲۷۵,۴۰۰	۳۰۶,۰۰۰	۰	۳۰۶,۰۰۰	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی- موضوع حق‌السهم سازمان	۵۳۰۰۰۰-۷۸
۵۷	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۰	۳,۱۵۰,۰۰۰	۳,۱۵۰,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه و تکمیل زیربنای فنی- مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۱۲۴
۶۷	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۹۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه خدمات، کاربردها و محتوای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۱۲۵

درصد تحقق مجموع	تخصیص ۹ ماهه سال ۱۳۹۴			مصوب سال ۱۳۹۴			عنوان	شماره طبقه بندی
	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای		
۵۶	۳,۳۰۰,۰۰۰	۳,۳۰۰,۰۰۰	۰	۵,۸۵۰,۰۰۰	۵,۸۵۰,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- حفظ نقاط مداری و ماهواره، توازن منطقه‌ای و کاهش شکاف اطلاعاتی و دیجیتالی بین مناطق و استان‌های کشور	۵۳۰۰۰۰-۱۲۶
۶۶	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۰	۶۰۳,۰۰۰	۶۰۳,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- ارتقای توانمندی فنی تجهیزات دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی در استان‌های کشور	۵۳۰۰۰۰-۱۲۷
۴۴	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- اجرای وظایف صیانتی اجتماعی و فرهنگی در خصوص ارتباطات و فناوری اطلاعات	۵۳۰۰۰۰-۱۲۸
۰	۰	۰	۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	سهم بیمه کارفرمایی کلیه کارگزاران و پیمانکاران مخابرات روستایی- موضوع مازاد وصولی درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات (ردیف ۱۳۰۴۰۴) نسبت به مبلغ ۳۳,۰۰۰ میلیارد ریال	۵۳۰۰۰۰-۱۵۰
۰	۰	۰	۰	۲۵۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۰	سازمان فضایی ایران- توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۵۵۰۰۰۰-۴۱
۵۵	۱۷,۵۹۰,۴۰۰	۱۶,۲۸۰,۰۰۰	۱,۳۱۰,۴۰۰	۳۱,۸۸۹,۲۰۰	۲۷,۵۰۳,۰۰۰	۴,۳۸۶,۲۰۰	جمع	

۳. اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

در این بخش اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه آن در ردیف‌های برنامه‌ای و متفرقه لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ ارائه می‌شود. همان‌طور که جدول ۹ نشان می‌دهد در مجموع اعتبارات مربوط به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بیش از ۴۰,۳۵۴ میلیارد ریال است. ۸۸ درصد کل بودجه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در ردیف‌های متفرقه منظور شده است. ۹۲ درصد از مبالغ طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ در ردیف‌های متفرقه گنجانده شده‌اند. همچنین ۷۳ درصد از مبلغ اعتبارات هزینه‌ای این وزارتخانه در ردیف‌های متفرقه لحاظ شده‌اند.

جدول ۹. اعتبارات مربوط به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

ردیف	عنوان	هزینه‌های	اختصاصی سال ۱۳۹۵	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع
	اعتبارات برنامه‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸۷۲,۴۶۶	۱,۱۷۰,۰۰۰	۲,۸۱۱,۶۸۱	۴,۸۵۴,۱۴۷
۱- ۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۲۷۷,۶۶۵	۰	۱,۵۵۶,۶۸۱	۱,۸۳۴,۳۴۶
۲- ۱۴۹۰۰۰	پژوهشگاه فضایی ایران	۱۳۵,۰۵۶	۱,۰۰۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰	۱,۲۲۰,۰۵۶
۳- ۱۴۹۰۰۰	دبیرخانه شورای عالی فناوری اطلاعات	۳,۷۱۱	۰	۰	۳,۷۱۱
۴- ۱۴۹۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- دانشکده علمی- کاربردی پست و مخابرات	۱۷,۷۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۳۷,۷۰۰
۵- ۱۴۹۰۰۰	دبیرخانه کمیسیون تنظیم مقررات	۱,۷۸۹	۰	۰	۱,۷۸۹
۶- ۱۴۹۰۰۰	سازمان فضایی ایران	۳۵,۶۳۴	۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۳۵,۶۳۴
۷- ۱۴۹۰۰۰	پست جمهوری اسلامی ایران	۰	۰	۳۱۰,۰۰۰	۳۱۰,۰۰۰
۸- ۱۴۹۰۰۰	شرکت ارتباطات زیرساخت	۰	۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
۱۴۹۰۰۱	پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۵۷,۸۸۸	۱۵۰,۰۰۰	۰	۳۰۷,۸۸۸
۱۴۹۱۰۰	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی	۲۴۳,۰۲۳	۰	۵۶۰,۰۰۰	۸۰۳,۰۲۳
	اعتبارات ردیف‌های متفرقه	۲,۳۳۰,۰۰۰	-	۳۳,۱۷۰,۰۰۰	۳۵,۵۰۰,۰۰۰
۱۹-۵۳۰۰۰۰	سازمان فضایی ایران - هزینه فعالیت‌های فضایی	۱۷۰,۰۰۰	-	۰	۱۷۰,۰۰۰
۲۶-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه زیرساخت‌های شبکه پستی	۵۰۰,۰۰۰	-	۱,۶۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰
۲۷-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- فعالیت‌های تحقیقاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و ارتقای فناوری‌های داخلی و تولیدات ملی	۲۰۰,۰۰۰	-	۱,۴۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰
۲۸-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اجرای وظایف حاکمیتی و امنیتی درخصوص فناوری اطلاعات	۰	-	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۳۱-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- خدمات زیربنایی و فناوری اطلاعات در مناطق محروم، روستایی و کمتر توسعه‌یافته	۴۹۰,۰۰۰	-	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۴۹۰,۰۰۰
۴۱-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه زیرساخت‌ها، خدمات و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۵۰۰,۰۰۰	-	۵,۹۰۰,۰۰۰	۶,۴۰۰,۰۰۰
۵۵-۵۳۰۰۰۰	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- انجام وظایف حاکمیتی درخصوص امور فرکانس رادیویی و ایجاد بازار رقابتی در بخش	۱۵۰,۰۰۰	-	۳,۶۰۰,۰۰۰	۳,۷۵۰,۰۰۰

ردیف	عنوان	هزینه‌ای	اختصاصی سال ۱۳۹۵	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع
۵۳۰۰۰۰-۷۷	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی - موضوع حق‌السهم سازمان	۳۲۰,۰۰۰	-		۳۲۰,۰۰۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۱	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه و تکمیل زیربنای فنی- مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۰	-	۵,۷۷۰,۰۰۰	۵,۷۷۰,۰۰۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۲	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات- توسعه خدمات و کاربردها و محتوای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۰	-	۱,۶۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۳	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - حفظ نقاط مداری و ماهواره، توازن منطقه‌ای و کاهش شکاف اطلاعاتی و دیجیتالی بین مناطق و استان‌های کشور	۰	-	۶,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۴	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - ارتقای توانمندی فنی- تجهیزاتی دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی در استان‌های کشور	۰	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۵۳۰۰۰۰-۱۲۵	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - اجرای وظایف صیانتی اجتماعی و فرهنگی در خصوص ارتباطات و فناوری اطلاعات	۰	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰
۵۵۰۰۰۰-۳۵	سازمان فضایی ایران- توسعه فناوری و کاربردهای فضایی	۰	-	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
	جمع کل اعتبارات متفرقه و برنامه‌ای	۳,۲۰۲,۴۶۶	۱,۱۷۰,۰۰۰	۳۵,۹۸۱,۶۸۱	۴۰,۳۵۴,۱۴۷

اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی

همان‌گونه که در جدول ۱۰ مشاهده می‌شود در بودجه سال جاری کل اعتبارات مربوط به مرکز ملی فضای مجازی اعم از اعتبارات برنامه‌ای و متفرقه‌ای بالغ بر ۱۳۳ میلیارد ریال است. اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی در قالب برنامه به شرح جدول زیر است. در اعتبارات متفرقه نیز یک ردیف بودجه‌ای تحت عنوان طرح‌های کلان فضای مجازی برای این مرکز در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۰. اعتبارات مرکز ملی فضای مجازی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

لایحه سال ۱۳۹۵		قانون سال ۱۳۹۴		نوع اعتبار	شماره برنامه
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه‌ای		
۰	۱۰,۰۴۶	-	-	برنامه پایش و رصد امنیت فضای مجازی کشور (مرکز ملی فضای مجازی کشور)	۱۳۰۲۰۰۳
۰	۲۳,۲۸۸	-	-	برنامه سیاستگذاری، هماهنگی، برنامه‌ریزی و تنظیم مقررات و محتوای فضای مجازی کشور (مرکز ملی فضای مجازی کشور)	۱۳۰۲۰۱۴
-	-	۰	۲۶,۸۵۰	برنامه پژوهش و تدوین راهبردها	۱۰۵۰۲ (قدیم)
۱۰۰,۰۰۰	۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	اعتبارات متفرقه - طرح‌های کلان ملی فضای مجازی کشور	۳۴-۵۵۰۰۰۰ (قدیم) ۳۸-۵۵۰۰۰۰ (قدیم)
۱۳۳,۳۳۴		۱۲۶,۸۵۰		جمع کل	

اعتبارات مربوط به شبکه ملی اطلاعات

شبکه ملی اطلاعات زیرساخت اصلی و اساسی دولت الکترونیک و بسترساز گسترش و شکوفایی صنعت فناوری اطلاعات و محتوای بومی است. اعتبارات شبکه ملی اطلاعات در قالب طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای ذیل برنامه راهبری امور فناوری اطلاعات از سال ۱۳۹۱ در قوانین بودجه اعتباراتی دریافت کرده است، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مجموع اعتبارات شبکه ملی اطلاعات با افزایش نزدیک به ۴۴ درصدی مواجه شده است. شبکه ملی اطلاعات از جمله طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای است که در سال ۱۳۹۴ باید به اتمام می‌رسید؛ اما در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ مدت زمان اجرای آن تا سال ۱۳۹۹ تمدید شده است. مجموعه اعتبارات شبکه ملی اطلاعات در جدول ۱۱ به نمایش درآمده است.

جدول ۱۱. اعتبارات مربوط به شبکه ملی اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴

(میلیون ریال)

شماره	طرح‌های تملک دارایی در اعتبارات برنامه‌ای	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵	درصد رشد
۱۳۰۲۰۰۱۰۰۲	زیرساخت‌های شبکه ملی اطلاعات	۱،۴۹۱،۴۹۴	۱،۳۴۴،۵۳۰	-۱۰
۱۳۰۲۰۰۱۰۰۳	مدیریت یکپارچه شبکه ملی اطلاعات	۵۰،۷۱۲	۵۰،۰۰۰	-۱
۱۳۰۲۰۰۲۰۰۳	کاربردهای شبکه ملی اطلاعات	۲۱،۷۵۶	۲۲،۰۰۰	۱
	مجموع اعتبارات برنامه‌ای	۱،۵۶۳،۹۶۲	۱،۴۱۶،۵۳۰	-۹
اعتبارات متفرقه شبکه ملی اطلاعات				
۵۳۰۰۰۰-۱۲۱	توسعه و تکمیل زیربناهای فنی - مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۳،۱۵۰،۰۰۰	۵،۷۷۰،۰۰۰	۸۳
۵۳۰۰۰۰-۱۲۲	توسعه خدمات و کاربردها و محتوای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۹۰۰،۰۰۰	۱،۶۰۰،۰۰۰	۷۸
۵۳۰۰۰۰-۴۱	توسعه زیرساخت‌ها، خدمات و کاربردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه ملی اطلاعات	۴،۹۵۰،۰۰۰	۶،۴۰۰،۰۰۰	۲۹
	مجموع اعتبارات متفرقه	۹،۰۰۰،۰۰۰	۱۳،۷۷۰،۰۰۰	۵۳
	کل اعتبارات	۱۰،۵۶۳،۹۶۲	۱۵،۱۸۶،۵۳۰	۴۴

جمع بندی

نگاهی به لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ و قوانین بودجه سال‌های قبل نشان می‌دهد که اعتبارات عمدتاً در بخش توسعه زیرساخت‌ها هزینه می‌شود و موضوع گسترش خدمات و کاربردهای فاوا و سرمایه انسانی بخش فاوا کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این درحالی است که توسعه نامتناسب زیرساخت‌ها بدون توجه کافی به توسعه منابع انسانی اولاً موجب بلااستفاده ماندن امکانات و زیرساخت‌ها شده و بسیاری از امکانات و زیرساخت‌های فاوا پس از مدتی نیاز به تعویض و به‌روزرسانی خواهند داشت و عملاً بودجه کلانی از این طریق اتلاف می‌گردد. ثانیاً گسترش استفاده از فناوری اطلاعات بدون آگاهی از برخی ملاحظات امنیتی و کاربردی میان اقشار مختلف جامعه و کارکنان بخش دولتی و خصوصی می‌تواند زمینه‌ساز بروز آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی متعدد شود. ثالثاً رشد سریع فناوری و فرصت‌هایی که از این طریق پدید می‌آید موجب می‌شود که در بسیاری مواقع دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و مدارس دوره‌های متوسطه و ابتدایی از تربیت نیروی انسانی توانمند متناسب با نیاز روز کشور باز بمانند. در نتیجه همه سطوح اعم از توسعه فناوری، کاربردها و استفاده مناسب از فرصت‌ها و مقابله با تهدیدها نیازمند برنامه‌ریزی برای تربیت منابع انسانی توانمند است.

لذا لازم است دولت ردیف‌های بودجه‌ای مشخصی برای هدایت و ساماندهی موضوع منابع انسانی در حوزه فاوا پیش‌بینی کند و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات باید نقش راهبری و مدون‌کننده استانداردهای لازم و مشوق دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، متوسطه و ابتدایی را ایفا کند و توسعه

منابع انسانی در حوزه فاوا را با جدیت شروع و دنبال کند.

مکانیسم بودجه‌ای وجوه اداره شده در سال‌های گذشته در ماده واحده بودجه (تبصره «۱۲») بند «ب» ماده واحده در قانون بودجه سال ۱۳۹۴) لحاظ شده بود و از پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت تسهیلات حمایت می‌شد. این ردیف در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حذف شده است.

در فاصله سال‌های خصوصی‌سازی و واگذاری شرکت مخابرات و درحالی‌که هنوز سهام مدیریتی مخابرات در دست دولت بوده، بیمه کارگزاران روستایی ازسوی مخابرات پرداخت نشده است. در قوانین بودجه سال ۱۳۸۹ به بعد در قسمت ماده واحده بودجه، پرداخت مبالغ سهم کارفرما از سمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی تکلیف شده بود. همه‌ساله به دلیل عدم مشخص کردن محل تأمین اعتبار، مبالغ لازم برای بیمه کارگزاران مخابراتی روستایی ازسوی دولت پرداخت نمی‌شد. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ این حکم به کلی حذف شده، درحالی‌که مشکل حق بیمه کارگزاران تاکنون حل نشده است.

ردیف درآمدی ۱۳۰۴۱۱ با عنوان فعالیت اپراتورهای جدید در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ موجود بود بدون هیچ عملکردی از سال ۱۳۹۴ از قانون و لایحه بودجه حذف شد، این درحالی است که در سال ۱۳۹۴ وزارت ارتباطات چندین پروانه اپراتور ارتباطات ثابت اعطا کرد که مشخص نیست مبالغ دریافتی آن در کدام ردیف جذب شده است. در سال ۱۳۹۵ نیز سازمان تنظیم مقررات قصد واگذاری پروانه اپراتور مجازی و چند پروانه جدید دارد که باید مشخص شود درآمدهای حاصل از آن در کدام ردیف‌های درآمدی منظور خواهد شد. بنابراین پیشنهاد می‌شود ردیف درآمدی ۱۳۰۴۱۱ با عنوان درآمد ناشی از فعالیت اپراتور جدید با مبلغ ۲۰,۰۰۰ میلیارد ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ لحاظ شود.

نشانی استاندارد ملی مکان مرجع ملک یا GNAF روشی برای تعیین دقیق نشانی املاک است که با ایجاد ارتباط دقیق میان نشانی و مشخصات مکانی، باعث حذف نشانی‌های تکراری و کاهش خطا در نشانی پستی می‌شود. بودجه اجرای GNAF در شرکت پست در ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۱۲۳ با عنوان «توسعه و تکمیل زیربنای فنی مکانی ارتباطات و فناوری اطلاعات و شبکه‌های ملی اطلاعات» است. دستگاه تخصصی مجری این حکم شرکت پست است اما بودجه این ردیف به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تخصیص می‌یابد که مشکلات زیادی را برای شرکت پست در تأمین اعتبار ایجاد می‌کند. بر این اساس لازم است که مبتنی بر وظایف دستگاه‌ها، سازوکاری برای جلوگیری از تمرکز بودجه در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اندیشیده شود.

ازسوی دیگر اعتبار پیشنهادی برای ردیف برنامه‌ای ۱۳۰۲۰۱۹ با عنوان «برنامه به‌کارگیری فناوری‌های نوین در عملیات بخش‌های ارتباطی» شرکت پست جمهوری اسلامی ایران از دو جنبه

قابل بررسی است: ابتدا اینکه این برنامه به تهیه زیرساخت‌های لازم برای طرح زیربناهای فنی و مکانی ارتباطات ردیف ۵۳۰۰۰۱۲۳ را می‌پردازد، دوم اینکه اعتبار پیشنهادی برای این ردیف برای تحقق اهداف برنامه کفایت نمی‌کند. صرف بخشی از اعتبار ردیف ۵۳۰۰۰۱۲۳ برای برنامه ردیف ۱۳۰۲۰۱۹ می‌تواند به تحقق اهداف مذکور کمک کند.

بعضی باندهای فرکانسی قبلاً در اختیار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی بوده است که با تغییر فناوری این دستگاه‌ها به بخش‌هایی از آن باندهای فرکانس نیاز نخواهند داشت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای توسعه فعالیت اپراتورهای مخابراتی به این باندهای فرکانس نیاز دارد. لذا برای تسهیل در تخلیه باندهای فرکانسی پیشنهاد می‌شود عبارت زیر به ماده واحده اضافه شود:

«به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اجازه داده می‌شود از محل مازاد بر سرجمع درآمدهای ردیف سازمان در ردیف هزینه‌ای متناظر نسبت به جبران هزینه‌ها برای آزادسازی باندهای فرکانسی مازاد بر نیاز سازمان صداوسیما و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی اقدام و برابر مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و مجوزهای صادره و تعرفه‌های قانونی واگذار نماید».

در اعتبار ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۱۳۴ با عنوان اعتبارات موضوع «افزایش پیامک»، دستگاه‌های ذیربط مشخص نشده‌اند. در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ نحوه هزینه‌کرد این اعتبارات مشخص شده بود. سهم ۸ سازمان برای هزینه این مبلغ از سوی قانونگذار تعیین شده بود اما در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ این بند از ماده واحده حذف شده است. به علاوه ردیف درآمدی ۱۶۰۱۵۴ مبلغ ۴۰۰,۰۰۰ میلیون ریال بابت درآمد حاصل از افزایش قیمت پیامک مشخص کرده است اما در هزینه‌کرد، این مبلغ ۳,۲۴۰,۰۰۰ میلیون ریال تعیین شده است. از آنجا که قانونگذار نحوه هزینه‌کرد ردیف ۱۶۰۱۵۴ را مشخص کرده است لذا باید مبالغ درآمد و هزینه با یکدیگر مطابقت داشته باشند.

لذا پیشنهاد می‌شود:

الف) بند «ز» تبصره «۱۹» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۴ دوباره عیناً تکرار شود تا دستگاه‌های سهام و سهم آنها در مصرف ردیف درآمدی ۱۶۰۱۵۴ مشخص شود.

ب) مبلغ ردیف درآمدی ۱۶۰۱۵۴ با ردیف متفرقه ۵۳۰۰۰۱۳۴ برابر گردد.

اعتبارات مربوط به شبکه ملی اطلاعات در رده بالاترین ارقام سرمایه‌گذاری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای فاوای کشور در سال‌های اخیر قرار داشته است و در سال ۱۳۹۵ نیز بودجه آن ۴۴ درصد افزایش پیدا کرده است. نظر به اهمیت شبکه ملی اطلاعات در برنامه پنج‌ساله پنجم و سیاست‌های کلی برنامه ششم پیشنهاد می‌شود در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ملزم به ارائه گزارش‌های ۶ ماهه از نحوه هزینه‌کرد اعتبارات مربوطه شود.

شماره مسلسل: ۱۴۶۸۳

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ۲۳. فناوری اطلاعات و ارتباطات

نام دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین (گروه فناوری اطلاعات و ارتباطات)

تهیه و تدوین کنندگان: حسن پوراسماعیل، ابوالقاسم رجبی، عباس پورخصالیان، محمدمین فصیحی

مدیر مطالعه: حسن پوراسماعیل

همکار: فاطمه علوی

ناظر علمی: مهدی فقیهی

متقاضی: کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. فناوری اطلاعات و ارتباطات

۲. لایحه بودجه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۱۱/۱۲